ԺԳ. ՏԱՐԻ 3760 (Ն. Տ.) 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1896 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1896 8 ՌԵՊԻՒԼ ԱԽԸՐ 1314 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արծաթ 150
» » Վեցամսեայ » » 75
» » Եռամսեայ » » 40
Օտար երկիրներ Տարեկան ֆրանք 56
» » Վեցամսեայ » 28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ Ղրուշ 50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան տպագրական մելաններով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ՍԸՐ ՃՈՆ ՄԻԼԷ

Հազիւ եօթն ամիսներ անցած են այն օրէն՝ երբ Անգլիոյ մեծագոյն արուեստագէտը, Նախագահն Արքունական Ակադեմիոյ, Լորտ Լէյթըն մեռաւ և ամբողջ Անգլիա կ'ողբար անոր մահուանը վրայ, ահա նորէն ալ (օգոստ. 20) ի գերեզման կ'իջնէ անոր յաջորդը Սըր Ճոն Միլէ։ Պոլսոյ արուեստագէտներէն շատ մը ճանչցած էին Լորտ Լէյթընը և վստահ եմ որ անոր մահուան լուրը շատերուն ալ ցաւ պիտի պատճառէ, զի մեծ արուեստագէտի մը կամ մեծ գիտունի մը մահը կորուստ է ոչ միայն ազգին որուն կը պատկանի՝ այլ համայն մարդկութեան։

Եօթն ամիսներ առաջ ընդհանուր հաւանութեամբ անգլիական Ակադեմիոյ Նախագահ ընտրուեցաւ Սըր Ճոն Միլէ. Լորտ Լէյթընէ վերջ ամենէն աւելի հանրածանօթ էր իր վարժ և ընտիր վրձինովը և գոյներու կենդանութեամբը, մանաւանդ իր երկարժամանակեայ փորձառութեամբը արհեստին մէջ։ Արդարեւ Լորտ Լէյթընի բազմաթիւ յատկութիւնները չունէր նա. Լէյթըն ոչ միայն կատարեալ նկարիչ մ'էր, այլ ընդ նմին կատարեալ արձանագործ մը և ճարտարապետ մը։ Լորտ Լէյթըն իր արուեստագիտական տաղանդին կը միացնէր նաև կառավարելու, կարգաւորելու և ուսուցանելու յատկութիւններ որոց համար իբր Նախագահ Ակադեմիոյ՝ խիստ օգտակար հանդիսացած էր։ Սըր Ճոն Միլէ մեծ արուեստագէտ մ'էր միայն. եթէ իր կեանքը այդքան կարճատեւ չըլլար, իր Նախագահական աթոռը բազմելէն վերջը թերեւս ինքն ալ ցուցնէր իր Նախորդին գործունէութիւնը, բայց արդէն իսկ իր նոր պաշտօնին մէջ գործօն դեր մը չունեցած՝ իր տխուր վախճանն հասաւ։

Սըր Ճոն Միլէի արուեստագիտական համբաւը շատ կանուխէն կ'սկսի. մանուկ տղայ մը, նկարելու եղանակ մը ունէր որ յառաջադէմ շատ կը տարբերէր իր վերջին տարիներու գծածներէն. իտալական հին վարպետներու շատ հետեւող էր, որով նկարներն յոյժ կենդանի՝ այլ ծանր և զօրաւոր տեսք մը ունէին. ի վերջոյ փոխած էր այդ եղանակը և նկարելու աւելի մեղմ ոճ մը ստացած էր. սակայն թէ՛ իր հին և թէ նոր գծածներուն մէջ կան շատ նկարներ որ միշտ մեծ արուեստագէտին անունը անմահացնելու պիտի ծառայեն։

* * *

Կը յիշեմ իր նկարներէն շատերը, մանաւանդ հանրածանօթ մեծ անձերու կենդանագիրներ, որոց միայն հոգի մը կը պակսի տալ՝ խօսեցնելու համար, այնքա՛ն յստակ, այնքա՛ն մաքուր, այնքա՛ն պարզ և զօրաւոր է իր վրձինն։

Իր նախորդը, Լորտ Լէյթըն, հակառակ ուղղութեամբ մը հասած էր իր արուեստին կատարելութեան. անոր վրձինը շատ մեղմ էր. փափուկ, այնքան փափուկ որ զարմանալի խօսք կը թուէր թէ ինչպէ՛ս վրձինը կարող կըլլայ գործել և շարժիլ այդքան փափկութեան մէջ, այլ սակայն իր պատկերներն օդային կամ շոգեպատ տեսք մը չունէին. նա կարողացած էր այդ փափկութեան հետ զօրութիւն և կենդանութիւն տալ իր պատկերներուն, գոյներու մեծ հարստութիւն մը կար իր նկարներուն մէջ. այն հարստութիւնը և կենդանութիւնը, որ ուրիշ կերպով մը Միլէի պատկերներուն մէջ ալ կը տեսնուի։

Ո՞վ տեսած և չէ զմայլած այն պատկերին որ կը ներկայացնէ գեղեցիկ մանուկ մը որ օդին մէջ ջրային փնթիկի մը հետ կը խաղայ. Միլէ նկարած է զայն՝ մանուկին պատկերը իր մէկ թոռանը դէմքէն առնելով. բուն նկարը թանկագին պատկեր մ'է, բայց ջրաներկ ընդօրինակութիւնները հազարաւոր և միլիոնաւոր տեսնուած են թէ՛ Անգլիոյ մէջ, թէ՛ Եւրոպիոյ ուրիշ կողմերը և թէ՛ Ամերիկայի մէջ։

Լէյթըն և Միլէ՝ որ այժմ քով քովի կը հանգչին Լոնտոնի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյն մէջ, անգլիական ազգին իրօք պարծանքն եղած են իբր նկարիչ. իրենց մահը Անգլիոյ արքունեաց և ամեն կարգի ժողովրդեան ցաւ պատճառելէ զատ, բոլոր եւրոպական արքունեաց և արուեստագէտ ակումբներու վիշտ ու համակրութիւն ազդած է։ Երէկի թաղման արարողութեան՝ Թագուհւոյն և իրեն ընտանեաց անդամոց կողմանէ եկած ներկայացուցիչներէն, պետական բարձրաստիճան անձնաւորութիւններէ և ամեն կողմանէ հասած պատգամաւորութիւններէ զատ, բոլոր տէրութեանց կողմանէ ազակէր ներկայացուցիչներ կային։

* * *

Հետաքրքրական է գիտնալ Սըր Ճոն Միլէի արուեստագիտական ծագումը. այս մասին իր կենսագրութիւնն ընող շատ գրքեր և պարբերական հրատարակութիւններ եղած են, բայց աւելի լաւ է իր իսկ բերնէն խօսուածներն յիշել. Սըր Ճոն Միլէ մի քանի տարիներ առաջ Պիրմինկհէմի գեղարուեստից վարժարանին մէջ մրցանակաբաշխութեան միջոցին երկար ճառ մը խօսեցաւ աշակերտաց, յորում իր իսկ կեանքը կը պատմէր, թէ ինքը՝ պարզ զինուորի մը որդին՝ Ճէզէ ծնած էր (անգլ. Ջրանցքին մէջ կղզի մը) տասը տարեկան հասակին մէջ ինքնօգնութեամբ արդէն բաւական նկարներ կը շինէր այնպէս որ իր ծնողաց բարեկամները կը ստիպեն հայրն ու մայրն որ իրենց զաւկին ասպարէզ տան նկարչութեան, որով իր ծնողք կ'որոշեն Լոնտոն երթալ և հաստատուիլ։ Միլէ կ'ըսէր թէ լաւ կը յիշէր որ հանրակառքի մը վրան նստած երեք օր ճամբորդած էր Սաութամփթընէ Լոնտոն երթալու համար, վասն զի այն ժամանակները դեռ շոգեկառք չկար։ Լոնտոն հասնելով իր մայրը բազում դժուարութենէ վերջ կը յաջողի նոյն ժամանակուան Ակադեմիոյ Նախագահին ներկայանալ խնդրելով որ իր որդին ընդունի աշակերտաց ցանկին մէջ, բայց Նախագահը անտարբերութեամբ կ'ըսէ թէ նկարչութիւնը իր կարծածին չափ յաջող ասպարէզ մը չէ և աւելի լաւ կ'ընէ որ իր տղան տանի «ծխնելոյզ մաքրող» մ'ընէ քան թէ նկարիչ. կինը կը թախանձէ որ գէթ անգամ մը որդւոյն գծածներուն նայի, Նախագահը տեսնելով զանոնք գոհ կը մնայ և դառնալով կ'ըսէ Միլէի թէ պէտք է որ յաճախէ դպրոց։ Միլէ կը յիշեցունէ թէ կեանքին են երջանիկ օրերէն մին եղած է այն օրը. նոյն օրէն սկսելով մինչ աշխատած եմ, կ'ըսէր, մրցմանց մէջ յաջողագոյն հանդիսանալու և թէ՛ դպրոցին մէջ թէ անկէ դուրս միշտ առաջին մրցանակն ստանալու համար. աշխատած եմ և գրեթէ միշտ ալ ստացած եմ կ'ըսէր։ Սըր Ճոն Միլէ ուրիշ ակնարկ մ'ալ կ'ընէր այդ պարագային իր նկատմամբ. կ'ըսէր թէ ինքը ուսանողաց մէջ կրտսերագոյն ըլլալով իր դպրոցակիցներուն շատ անգամ ծառայութիւններ ընելու ալ կը գործածուէր. օրինակի համար, կ'ըսէ, ցերեկները գրեթէ երեսուն ընկերակիցներուս համար ուտելիքներն կը գնէի. բայց փոխանակ դժգոհելու կը կատարէի այդ գործն ալ, քանզի կը յարէ իմ ճաշս առանց ստակի կ'ընէի հոն ուսկից իմ գնումներս կ'ընէի՝ իբր փոխարէն կամ տասանորդ։

Սըր Ճոն Միլէ թէև մեծ ընտանիքէ մը չէ սերած, այլ մեծ ընտանիք մը կը կազմէ այսօր. բազմաթիւ զաւակներ և թոռներ ունեցած է, որոց մէջ թէև դժբաղդաբար իրեն յաջորդող արուեստագէտ մը չկայ, բայց իր ընտանեկան շրջանակը կը կազմեն լորտեր, բարձրաստիճան զինուորականներ և պետական անձինք։

Տ. ՆՆ. ԱՊԵՏԵԱՆ

21 օգոստոս, 1896
Լոնտոն

ՔԱՂՈՒԱԾՔ

Բաքուի գրադարանը։—«Պծեր Բագուսկոյ կեանքից» յօդուածի մը մէջ մանրամասն տեղեկութիւններ կան այդ Գրադարանին վրայ։ Հետաքրքրական են հետեւեալ տուեալները։ «Ցանկս ամսուայ ընթացքում Ընթերցարան յաճախել են 3000 այցելու, միջին թուով օրական 100, որոնք ըստ ազգութեան բաժանւում են.

Հայ	2300
Ռուս	471
Հրեայ	78
Յոյն	72
Լեհացի	16
Վրացի	15
Պարսիկ	18
Գերմանացի	7
Գաղղիացի	3

Աւելի հետաքրքրական է գիտնալը թէ յաճախորդներն ինչ բանի կը պարապին և ո՛ր դասակարգի կը պատկանին

Ուսանող	693
Վաճառական	482
Արուեստաւոր	257
Ուսուցիչ	240
Չինովնիկ	227
Հաշուապահ	221
Ծառայող	95
Հասարակ ծառայ և մշակ	74
Քիմիկոս, ինժեներ, կառավար	71
Տիրացու	28
Քահանայ	46
Գիմնազիստ	28
Գրականութեամբ պարապող	21
Բժիշկ	25
Դեղագործ	15
Մակլէր	6
Դատաւոր	4
Նկարիչ	2
Զինուոր	1

Գր. Եկմալեանի երաժշտական հայերէն պատարագը։—Հայերէն պատարագի տպագրութիւնն յառաջ կերթայ և քանի մ'օրէն բոլորովին պատրաստ պիտի ըլլայ։ Բրայտկոպֆ և Հերտել տպարանը յանձն առած է շատ նպաստաւոր պայմաններով տպագրութիւնն, և մեր տեսած մէկ էջէն դատելով շատ մաքուր և արժանավայել է։ Հայերէն և գաղղիերէն բնագիրները կը տպագրուին մեր տպարանը։ Առիթն ունեցանք քանի մը մասերը դաշնակի վրայ լսելու։ Ներդաշնակութիւնը շատ լաւ է և պատիւ պիտի բերէ Գր. Եկմալեանին. ամբողջին վրայ գաղափար մը տալ՝ անհնարին է առ այժմ։ Գործունեայ օգնական մը գտած է Գր. Եկմալեան, յանձին Պր. Ս. Մալխասեանի, որ՝ ինչպէս ծանօթ է արդէն, այս նպատակաւ ընկերացած է Պր. երաժշտագէտին։ Մեր վերջնական կարծիքը պիտի յայտնենք, երբ տպագրութիւնն աւարտի և Պրոֆ. Բէօմին և կամ թերեւս եկեղեցական երգեցողութեան ընկերութեան (Ambrosius Verein) ներկայացուի այս պատարագը։ Յամենայն դէպս ուրախութիւն կը զգանք երբ Էջմիածնի վճռով խիկ պիտի ջախջախի այն ընդհանուր տարածուած սխալ կարծիքը թէ հայերէն երգեցողութիւնն եւրոպական նօտաներու վերածելով կանոնաւորելն, հակառակ է հայ Եկեղեցւոյ հոգւոյն, և է՝ նորաձեւութիւն։ Նոյն դատապարտութիւնը պիտի ընէին, եթէ այս երաժշտասէր գաւառս մէջ ապրէին Շնորհալիներ։

(Հանդէս Ամսօրեայ)

ԴՊՐՈՑԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Դպրոցական կրթանքի հիմքերուն կարգին տակ մեր վերջին բանկէն է «քիչ կանոններ դնելու իմաստութիւնը», եթէ երբեք հարկ սեպուի կանոններ դնել։

Կան շատ վարժապետներ որոնք դըպրոց մը կանոնագիրով վարելու, մանաւանդ աշակերտներուն վարքն ու բարքը կանոնագիրով ուղղելու ձեռնարկին անօգուտութիւնը անհաճոյ փորձառութեամբ հասկցած են։ Հին ժամանակի վարժապետը կը կարծէր թէ դպրոցական կանոնի բացակայութեան ատեն՝ օրինազանցութիւն չի կրնար ըլլալ, և կը հետեւցնէր թէ աշակերտ մը պատժելի չէ յանցանքի մը համար որ արգիլուած չէ. ուստի իրեն առաջին պարտականութիւն կը համարէր դպրոցական բոլոր հաւանական, եթէ ոչ կարելի, պարտականութիւններն ու յանցանքները պարունակող կանոնագիր մը յօրինել ու ծանուցանել։ Իբրեւ արդիւնք, գրուած կանոնները յաճախ կ'արգիլէին այնպիսի բաներ որոնցմով աշակերտներն երբեք յանցաւոր եղած չէին, և որոց վրայ երբեք խորհած ալ չէին թերեւս։ Ասի արգիլուած բաներն ընելու փափաք կ'արթնցնէ յաճախ աշակերտներուն մէջ, ու այս կերպով կանոնը յանցանքի առիթ կ'ըլլայ։ Ատենօք վարժապետ մը կանոն մը գրաւ որով աշակերտներուն կ'արգիլէր դպրոցին փայտանոցին վրայ ելլել,—բան մը որ ո՛չ մէկ աշակերտի մտքէն անցած չէր մինչեւ այն ատեն։—Յաջորդ դադարին՝ փայտանոցը ծածկուած էր տղաքներէ՝ որոնք կը թուէին ճիշդ այն ատեն հասկցած ըլլալ թէ իրական զուարճութեան համար ատկէ յարմարագոյն տեղ չէր կրնար գըտնուիլ։

Դպրոցական շատ կանոններ ոչ միայն յանցանք կը թելադրեն, այլ և վարժապետին կարողութենէն վեր է անոնց գործադրումը,—ճշմարտութիւն մը զոր շարաճճի աշակերտներ շատ շուտ կ'իմանան։ Ասոր արդիւնքը կ'ըլլայ վարժապետին հեղինակութեան բեկումն ու դպրոցական անկարգութեանց աճը, եթէ ոչ անյոյս, դժբաղդ մարտառումն։

Իտէալ դպրոցը՝ սահմանուած պատիժներով յանցանքներու վերաբերող կանոններ քիչ կ'ունենայ, եթէ երբեք ունենայ։ Այդպիսի դպրոցի մը կանոնագիրը կը վերաբերի ոչ թէ վարք ու բարքի, այլ գըլխաւորապէս վարչական խնդիրներու, որպիսի են ներկայութիւն, դասակարգում, ևն։ Վարքի մասին՝ իրաւունքի ու պարտքի անգիր կանոնին կը վստահի.—կանոն մը զոր գիտեն էն մատաղատի դպրոցականը ինչպէս նաև էն տարէցը, և զոր ամենքն ալ գիտեն ա՛յնչափ լաւ որ դպրոցին մէջ անոր բանաքաղումը կրնայ պատժուիլ այնքան պատշաճօրէն որքան գրաւորապէս ծանուցուած կանոնագրի մը զանցառումը։ Իմաստուն ուսուցիչ մը կը ջանայ լաւ վարք մը ապահովել, ոչ թէ կանոնագրով, այլ աշակերտին ազնիւ զգացումներուն կոչում ընելով։ Տարիներ առաջ դըպրոցի մը պատէն կախուած և կարգ մը սրահի անկարգութիւններ արգիլող կանոնագիր մը տեսանք. մեծ եղաւ մեր զարմացումը երբ կարդալով զայն՝ գտանք թէ աշակերտները անոր իւրաքանչիւր նախադասութեան մէջ բացասական դաւ մը մուծանելով՝ երկու բացասականներով ստորադասական նախադասութիւններ կազմած էին իրենց ի նպաստ։ Աշակերտներուն սրահական կեանքն ալ սրբագրուած կանոնագրին լիուլի կը համապատասխանէր։

Դպրոցի մը մէջ կրնան տրուիլ առիթներ որոնք մասնաւոր յանցանքներ արգիլող կանոններու հաստատումը պահանջեն. բայց իմաստութիւն է երբեք չի դնել այդպիսի կանոն մինչեւ որ առիթը յայտնապէս ստիպողական ըլլայ, և այն ատեն՝ գրուած կանոնը մասնաւոր պատիժ սահմանելու չէ շատ անգամ։ Պատիժն ընդհանրապէս կրթիչին խոհականութեան յանձնուելու է։ Երբ կանոն մը գրուի՝ միակերպութեամբ գործադրուելու է, և, երբ այլ եւս պէտք չի մնար անոր գործադրութեան, ջնջուելու է։ Դպրոցի մը կանոնագիրը մեռեալ տառ պարունակելու չէ երբեք։

Ս. Մ. ԳԱՍԱՊԵԱՆ

ՄԵԾ ՄԱՐԴՈՑ ՍԻՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Սըր Ճօրճ Էյրի, անուանի աստղագէտն՝ իր բնածին համեստութեան պատճառաւ մշտատեւ ամուրիութեան պիտի դատապարտուէր, եթէ բաղդն անոր չօգնէր և ուշագրաւ գիտուածի մը առթիւ ամուսնական միութեան չառաջնորդէր զանի։—«Միթէ երբեք տեսա՞ծ էք օրիորդ ...ի աչքերը։ Կրկնակ բեկբեկման հազուագիւտ յատկութիւնն ունին»։—Ճշմարիտ, կը պատասխանէ Սըր Ճօրճ, նշանաւոր երեւոյթ մը պիտի լինի այդ։ Շատ կը փափաքիմ տեսնել այդ երեւոյթը։ Արդեօք ներելի պիտի լինի՞ ինձ այցելել օրիորդին» Եւ որոշեալ ժամուն այցելեց ու հրաման խնդրեց որ նորատի աղջկան աչքերը քննէ։ Այս նորօրինակ քննութիւնը զինք հմայած պիտի լինի, վասն զի արտօնութիւն խնդրեց որ պայծառ լոյսով այդ աչերուն ակնարկ մ'եւս նետէ։ Խնդիրն այնքան ուշագրաւ եղաւ, որ վերջապէս աստղագէտն որոշեց այդ աչերը բոլոր կենացը մէջ ուսումնասիրել։ Իր առաջարկն ընդունելով՝ այս զարմանալի սիրաբանութիւն ամուսնական միութեամբ մը վերջ առաւ։

Էտիսընի առաջին սէրն յետին ծայր հետաքրքրաշարժ է այն պատճառաւ որ հաջակաւոր հնարիչին բնաւորութեան համապատասխան կերպիւ։ Իր առաջին կինն՝ ամուսնութենէ առաջ, իր հեռագրատան մէկ պաշտօնեուհին էր։ Իր կուսական անունն էր Ստիլուէլ։ Օր մը՝ երբ անոր աթոռին ետեւ կեցած՝ կը դիտէր այն ճարտար մատերն որով հեռագիրներն արագօրէն կ'առնէր, Էտիսըն՝ որ բաւական ատենէ ի վեր կ'ուզանչանար հետաւէն այդ նորատի օրիորդին վրայ. շատ զարմացաւ երբ օրիորդը յանկարծ գլուխը դարձուց և ըսաւ.—«Պ. Էտիսըն, ես միշտ կրնամ ըսել երբ իմ ետեւս կամ քովս կը գտնուիք»—«Ի՞նչպէս կրնաս գիտնալ, պատասխանեց Էտիսըն։—«Պատճառը չգիտեմ, իրաւի—պատասխանեց նորատի օրիորդը—բայց միշտ գիտեմ թէ ե՞րբ իմ քովս կը գտնուիք»։ Այս՝ զարմանալու կարգն եկաւ օրիորդ Ստիլուէլին, վասն զի՝ իր բնածին յանդգնութեամբ և եռանդով՝ Էտիսըն օրիորդին դէմ առ դէմ կեցաւ և ուշադիր անոր երեսը նայելով ըսաւ.—«Այս օրերս շատ կը մտածեմ քու վրադ, և եթէ կը փափաքիս հետս կարգուիլ, ես ալ նոյն փափաքն ունիմ»։ Օրիորդն ըսաւ որ խնդիրը պիտի նկատողութեան առնէ և մօրը հետ այս մասին պիտի խօսի։ Այս խօսակցութենէ ամիս մ'ետք՝ իրարու հետ կ'ամուսնանային։

Բիզմարքի սիրաբանութիւնն իր երկրորդ կնոջ հետ միակ է իր տեսակին մէջ։ Օրիորդ Յովհաննա գիւղացի աղջիկ մ'էր շատ անուշ, չքնաղ և համեստ, երբ իր մէկ բարեկամուհւոյն հարսնիքին առթիւ հանդիպեցաւ Պ. Օթթօ Ֆօն Պիզմարքին, երեսունը մէկ տարեկան մէկ սնափառ, պճնասէր կորիճ մը։ Նոյն հարսանեկան հանդէսին մէջ՝ փոխադարձ համաձայնութիւն մը գոյացաւ անոնց միջեւ, և իրարմէ բաժնուելէ առաջ՝ Պիզմարք բոլոր հանդիսականներուն զարմանք պատճառեց՝ անոնց առջեւ բաց ի բաց համբուրելով օրիորդը։ Այս յանկարծական և զուարճալի սիրաբանութիւնը քիչ մ'ետք ամուսնութեամբ պսակուեցաւ։

Երբ լորտ Պիքընսֆիլտ իր կնոջ հետ ծանօթացաւ՝ նպաստաւոր գաղափար մը չը կազմեց անոր վրայ, վասն զի մտերիմ բարեկամի մ'ըսաւ որ թէեւ նէ փոքրիկ սիրուն կին մ'էր, բայց պչրասէր էր եւ շաղակրատ։ Կինն ալ իբրեւ ապուշ և տըխուր արարած մը կը նկատէր լորտ Պիքընսֆիլտը։ Սակայն վերջէն՝ երբ նա սկըսաւ Խորհրդարանին մէջ մեծ անուն ստանալ իբրեւ պերճաբան, տիկինը կարծիքը փոխեց, և չափազանց հպարտ լինելով՝ որոշեց իր ճոխութիւնն անոր յաջողութեան նուիրել։ Բարեկամուհւոյ մը գրելով՝ յայտնեց թէ «Լորտին տաղանդն ու իմ հարստութիւնս պիտի միանան զինք օրին մէկը նախարարապետ ընելու»։ Այս գուշակութիւնը կատարուեցաւ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ՊԵՏՐՈՍԻՆ ԵՐԳԸ(*)

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Ա.

Պետրոս միայնակ էր Նոր Աշխարհի մեծ ոստանին մէջ։ Այն անձը, որ զինքը ընդարձակ Ովկիանին վրայէն բերած էր հոն՝ շա՛տ հեռի իր շողշողուն Իտալիայէն, թողած գացած էր. և այժմ փորձառեր կինն՝ որ իր յարկը վարձու տուած էր անոր տիրոջ՝ վարձագինը կը պահանջէր և կը յայտարարէր թէ այլ եւս չկրնար առանց դըրամի պահել զայն իր յարկին ներքեւ։ Կարծեց թէ տաղնապն իր սրտին մէջ պիտի պայթէր, ոչ ձայն և ոչ արտասուք կուգար, ակնարկ մը նետեց շուրջն և դուրս ելաւ գլխիբաց և ձեռնունայն։

Խիստ փոքրիկ արարած մ'էր ան՝ որուն մերկանոյշ դէմքին բոլորտիքը կը շրջապատէին կարճ սեւ գանգուրներ և որուն մեծ խոր աչքերը կը պատմէին իր վիճակին, առանց բառի կարօտութեան։

Դրան սեմին վրայ Պետրոս մարեցաւ, գլուխը բազկացը մէջ, և այսպէս մնաց անշարժ ընդ երկար։ Փոքրիկ կատու մը որ դէպ ի սրահը կուգար՝ կանգ առաւ մարդկութեան այս փոքրիկ չեղջերուին քով։ Վայրկեան մը այսպէս մնալէ յետոյ՝ իր թաթիկովը մեղմիկ հարուած մը տուաւ՝ տեսնելով անոր անուշադրութիւնը՝ աւելի համարձակ եղաւ և չոյեց անոր ուսն՝ հեզիկ հեզիկ մռմռալով և աչացը մէջ ունենալով այն համակիր անխօս հայեացքը որ այնքան կը բորբոքէ կենդանին մարդկային էակին։ Սակայն Պետրոս չշարժեցաւ։ Այն ատեն կատուիկը՝ շարունակելով մռմռումը՝ մագլցեցաւ անոր բազուկին վըրայ, և վայրահակ գլխուն յեցուկ եղող դաստակին ներքեւը սողաց, ուր դէպ ի վեր սողոսկելով կծկուեցաւ։ Պետրոս գըլուխը վերցնելով տեսաւ զայն և բազկացը մէջ առաւ—ի մեծ գոհունակութիւն կատուին—կուրծքին վրայ սեղմեց ուժգին և յարտասուս փղձկեցաւ։

«Ah mio piccolo», հեկեկեց, «vieni sul mio cuore»(1), և սեմին վրայ ասդին անդին տատանեցաւ։ Դամ քան զդամ խաղաղեցաւ, սփոփուեցաւ և հեզիկ իմն երգեց՝ փափալով՝ այն ներդաշնակ մեղեդիի կտորները զորս մայրն երգած էր իր ծաղկեայ նստարանին վրայ՝ այն անձկալի տաքուկ երկրին մէջ։ Յետոյ՝ երբոր խումբ մը աղմկոր տղայոց գալուստը վրդովեց իր անդորրն՝ խառնակ գլորով մը կատուիկն իր բազկաց մէջ առաւ և ցատկելով ընդոստ՝ քայլեց դէպ յառաջ — ո՞ւր — չէր գիտեր։

Բ.

Ընդարձակ եկեղեցւոյ մը մէջ՝ նուագածու մը նստած կ'երգէր երգեհոնին վրայ։ Հասարակ օրուան մը միջօրէին վերջերն էր. երփնազարդ ապակին հետզհետէ թխաւուն գոյն մը ստանալով կը նսեմանար և անորոշ կըլլար. միայն մէկ պատուհան յստակ կը ցուցնէր. և այն խակ մ'որը մըտնող արեգին հետ գիծ մը կը կազմէր։ Բաց առաւ, այս պատուհանին երանգներն առաւել լուսաւոր էին — գեղնակարմիր կամարի մը հանդէպ — գեղազարդերով ազատակերտ «Բարի Հովուին» պատկերն որ իր բազկացը մէջ փափկօրէն մաքի մը կը բռնէր։ Նա (պատկերը) կենալով արտաքոյ շրջապատող մայլին և մշուշին տաղտկատանջ երգեհոնահարին աչքը կը յափշտակէր։ «Զքնա՛ղ պատուհան» մըրմնջեց տղեկը կիսաձայն, և խորին հառաչ մը արձակելէ յետոյ ընթացան իր մատները բանալիին վրայ՝ ծանօթ եղանակէ մը ուրիշին հագճելով կամ իր ինքնուրոյն յօրմարութեամբն՝ յօրինելով. և այսպէս ի բաց վանելով անձուկն և տաղտուկը մատներուն ծայրերէն. գեղադաշնակ մեղեդին ժուռ կուգէր եկեղեցւոյն մէջ, անուշիկ և սիրունիկ, լեցնելով ստուերամած կամարը, գմբեթներն և խորանները. կը սուրար դէպ ի վար՝ փոքրիկ պատկերի մը որ սարսափած կը դիտէր ի յանկեա՛ ճիշդ դրանց ներքնակողմը, և կը լնուր անոր սիրտն ալ։

Պետրոս լսած էր փողոցէն երգեհոնին նուաղ նուագն, և, անսուաղ իր սիրած դաշնակին, յաւակնած էր կիսափակ դըռանց ետեւէն նետուիլ եկեղեցւոյն ներսը։ «Բարի Հովուին» պատուհանին հանդէպ կեցաւ նա, յափշտակեալ և անշարժ, բազկացը մէջ ուժգին սեղմած կատուիկովն, և իր վրայ ինկած քնքուշիկ գոյներուն մէջ ողողուելով՝ զոգցես պատուհանին մէջի արփիափաճաճանչ նկարին փոքրիկ մի ցոլացումն լինել կը թուէր։ Պետրոս տակաւ առ տակաւ մղուած էր դէպ ի դաշնակն և մեղմիկ ու հեզիկ գնաց դէպ ի երկայն գաւիթն, հազիւ թէ գլուխն ցուցնելով մի հնակերտ վանդակապատ նստարանի գագաթէն։ Անգամ մը միայն կանգ առաւ նա՝ կատուիկը վերստին տեղաւորելու համար որ վար կը սահէր և բաւական ատենէ ի վեր չնչորդելութեամբ մահու վաղահաս վտանգին ենթարկուած էր. յետոյ առաջացաւ նորէն։ Նուագելու մեծ փափագ զգաց, և, երբ պատասխան՝ երգեհոնարն սկսաւ մանկան ծանօթ մի եղանակ զարնել։ Յաճախակի երգուած մի «Ողջոյն քեզ Մարիամ» էր միայն, սակայն ճիշդ փոքրիկ եկեղեցւոյն մէջ Պետրոսին երգածն էր իր ծննդավայրին մէջ, նոյնը կը լսէր նաև մեծ մայր եկեղեցւոյն մէջ. յանկարծ բացաւ շրթունքն և երգեց վերստին։

«A-ve-Mar-i-a! A-ve-Mar i-a! O-ra-pro-no-bi—»

մինչեւ վերջը։ Թեւերը վար ձգեց և թող տուաւ կատուիկն։ Ի՛նչպէս կը տրոփէր սրտիկն, ի՛նչպէս իր կուրծքը կ'ուռենար՝ մինչ կ'երգէր, ունենալով իր արտասուաթուրմ աչաց մէջ երկու խոշոր կայլակներ՝ իյնալու պատրաստ։

Նուագածուն կէս մը ետ դարձած էր ապշելով առաջին անգամ, սակայն շարունակած էր իր դաշնակահարութիւնը՝ զի մի գուցէ երաժիշտն ետ դադրէր իրեն պէս։ Մանուկն՝ անգիտակից զինքը շրջապատողներուն՝ իր յստակ, քաղցր սօփրանոյովը վերջին կրկնութիւնը կ'երգէր.

«A-ve-Mar-i-a! A-ve-Maria-Maria...

և յետոյ անշարժ կեցաւ նուագածուին ետեւը, ձեռքերը գոց, աչքերը թաց։

Մարդը դէպ իրեն քաշեց զայն և մեղմ ձայնով մը հարցուց թէ ո՞վ ուսուցած էր իրեն երգել։

«Մայրիկս, յԻտալիա, իր մահէն առաջ» ըսաւ Պետրոս՝ նուաղ ու ժպիտով մը ուսկից զգածուեցաւ երգեհոնահարն անբացատրելի կերպիւ. իր յԱմերիկայ ժամանումէն յետոյ ձեռք բերած էր շատով անգլիերէնին, և այժմ կրնար լաւ խօսիլ. և իր կարճ կենցաղին վրայ եղած մի քանի հարցերուն ալ պատասխանեց դիւրաւ և եռանդեամբ։

Նուագածուն ի խոր խոցուեցաւ անոր պատմութենէն և սահեցուց իր մատներն երգեհոնին բանալիներուն վրայ քանի մը վայրկեան առանց խօսելու, ջանալով խորհիլ թէ ի՛նչ կերպիւ կրնար օգնել անոր։ Չէր կարող տալ անոր բնակարան մը, զի իր տունը տեղ չի կար։ Բայց առ այժմ կ'ուզէր զայն իր քով պահել մինչեւ որ ուրիշ միջոց մը կարելի լինէր որոշել։

Արդէն մտադրած էր թէ Պետրոս պիտի երգէր Զատկին։

Մինչ եկեղեցիէն մեկնելու համար ճամբայ ելած էին՝ Պետրոս յիշեց իր կատուն։ Մեծ տխրութեամբ սկսաւ փնտռել զայն որ վերջապէս գտնուեցաւ ամպիոնին ստորոտը քնացած։ Նուագածուն ատոր վրայ շատ ծիծաղեցաւ, և ըսաւ թէ պիտի պատմէր երեցին՝ իր երգիոնին մինչեւ իսկ կատուի մը վրայ ունեցած ազդեցութիւնը։

Առաջին անգամ հարկ չը համարեց իրենց հետ առնել կատուիկը, բայց յետոյ հաւանեցաւ Պետրոսի աղաչանաց վրայ։ Գաւիթին ծայրը՝ ուր կեցած էր երբ յառաջագոյն կը մտնէր եկեղեցի՝ կանգ առաւ։ Պատուհանին պարզ գեղեցկութիւնն հրապուրեց զնա։ Տեսած էր գերագանց պայծառ պատուհաններ իր հրաշարուեստ ծննդավայրին մէջ։ Թերեւս առաւել քաջ կրնար հասկնալ այս պատկերը՝ քան իր ծննդավայրին մէջ նկարազեղ քանդակներու և զունազարդ ապակիներու պատկերներն որք վեհաշուք պսակներով և իշխանական մականով օժտուած են։

«Այդ պատուհանը՝ փոքրիկ տղու մը յիշատակն է», ըսաւ նուագածուն, «փոքրիկ տղու մը քեզ նման։ Տէրը զայն իր բազկացը մէջ առաւ, և նորա մայրը մնաց առտ միայնակ, և այդ պատուհանը շինել տուաւ ի յիշատակ իր որդւոյն։

Արտասուք եկան մանկան աչերուն։

(Մնացեալը վաղը)

(*) Անգլիերէնէ թարգմանուած։

(1) «Ա՛հ, փոքրիկ ձագուկս, եկո՛ւր սրտիս վրայ։»

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ մեզ հաղորդուած է ի հրատարակութիւն պատճէնն հետեւեալ շրջաբերականին որ ուղղուած է առ քարոզիչս, ուսուցիչս եւ Թաղ. Խորհուրդս եկեղեցեաց մայրաքաղաքիս.

Նկատողութեան առնլով ժամանակիս հանգամանքը, խոհեմութեան պարտք համարեցինք որ մայրաքաղաքիս Թաղերու Ս. Եկեղեցեաց եւ վարժարանաց վրայ ամեն ժամանակէ աւելի հսկողութիւն ի գործ դրուի թէ՛ հոգեւոր պաշտօնէից եւ թէ՛ թաղական խորհրդոց միջոցաւ, որպէս զի մի՛ գուցէ օտար ձեռքերու կողմէ կասկածելի նիւթեր ու թղթեր զետեղուին գաղտագողի եւ չարիք ու պատասխանատուութիւն յառաջ բերեն։

Հետեւաբար ներկայ շրջաբերական գրութեամբ կը յանձնարարեմք եւ Ձեզ որ այս մասին մասնաւոր հսկողութիւն մ'ի գործ դրուելու համար ձեռք առնուին հարկ եղած միջոցներն եւ միանգամայն քննութիւն մը կատարէք թէ՛ Ս. Եկեղեցւոյդ եւ թէ՛ Թաղիդ վարժարանաց մէջ, ապահով լինելու համար՝ նոյն կարգի նիւթերու նկատմամբ, եւ արդիւնքը Ձեր հաւաքական յայտագրովն գիտցնէք մեզ։

Մնամ աղօթարար
Պատրիարքական Տեղապահ
ԲԱՐԹՈՒՂԻՄԷՈՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
31 օգոստոս 1896

Ներքին լուրեր

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԸ. — Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կըսէ Իգտամ, ամեն մտահոգութիւնք կարճ միջոցի մը մէջ անհետացան եւ անդորրութիւնք վերահաստատուեցաւ։ Աստ ու անդ անօթի մնացած մէկ քանի անկարգ անձեր Ցունաստանի մէջ խումբ խումբ հաւաքուելով թէեւ ուզած են օսմանեան սահմանագլուխը անցնիլ եւ հանրային կարծիքը գրգռել, սակայն, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, Մանաստըրի նահանգին ամեն կողմերը ձեռք առնուած կարգապահական միջոցներով եւ կայս. զինուորական հրամանատարաց ու զօրաց եւ պաշտօնէից ու ոստիկանաց կողմէ այդ միջոցները գործադրելու համար եղած ջանքերով, վերոյիշեալ անկարգ անձինք մաս մաս նուաճուելով, բնաւ տեղի տրուած չէ որ բարձրագոյն հաճութեան հակառակ արարքներ տեղի ունենան։

Ձեռք բերուած այս յաջողութիւն, կը յարէ Իգտամ, յատս կայս. գահոյից մատուցուած եւ ի պատասխանի եպարքոսական հեռագիր մը ուղղուելով նոյն կուսակալութեան, հաղորդուած է Վեհ. Սուլթանի բարձր գոհունակութիւնը։

ԿՐԵՏԷ. — Հաւաստէն կը գրեն թէ Կրետէի կուսակալ Պէրովիչ փաշա այս օրերս քննական պտոյտ մը պիտի կատարէ կղզիին մէջ եւ յետոյ անոր վիճակին վրայ տեղեկագիր մը պատրաստելով, պիտի մատուցանէ Բ. Դրան։

Նահանգին ժողովին կողմէ որոշուած 100,000 ոսկւոյ փոխառութիւնը կնքուելու վրայ է, որուն համար փոխարէն ցոյց տրուած է գրօշմի եւ ծխախոտի տուրք մէկ մասը։

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԱՏԵԱՆ. — Պոլսոյ նախնական դատարանի պատժական առաջին ճիւղին քարտուղարներէն Ահմի պէյ պաշտօնի կոչուեցաւ Արտասովոր Ատեանին մէջ։

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը, մէկ քանի անգամ հրահանգ ուղղելով ամեն կողմ, ծանուցած էր որ պատժական ամեն տեսակ գործերն ամենայն ուշադրութեամբ ժամանակին ու փութով տեսնուին եւ մանաւանդ կարեւոր ու ստիպողական խնդրոց քննութիւնն ու դատավարութիւնք ժամ առաջ կարգադրուին։ Արդ, Նախարարութիւնը նկատելով որ, հակառակ այդ զեկուցմանց, այլ եւ այլ տեղերու մէջ կարեւոր ու ստիպողական խնդիրներու առթիւ անհոգութիւն կը գործուի, կրկին անգամ շրջաբերականաւ մը ծանոյց ամեն կողմ որ զեղծումներ գործող եւ անհոգ պաշտօնէից նկատմամբ օրինաց տրամադրութիւնք կատարելապէս ու բացարձակ կերպով ի գործ պիտի դրուին։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարարութեան կողմէ յանձնաժողով մը պիտի կազմուի կառավարութեան կեդրոնական պաշտօնատանց արկղերուն հաշիւները քննելու համար։

Այդ յանձնաժողովն, զոր պիտի կազմեն Ելմտական Նախարարութեան հաշուակալի օգնականն ու չորս պաշտօնեաներ, տարին չորս անգամ պիտի քննէ կառավարական պաշտօնատանց արկղերու հաշիւները։ Որոշուած է որ քննութեանց համար սահմանեալ ժամանակները գաղտնի պահուին։

ԷՐԷՅԼԻԻ ածխահանքերու ընկերութեան ներքին կանոնագիրը Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան կողմէ ղրկուեցաւ Դատական Նախարարութեան, որպէս զի Նոտարութեան կողմէ վաւերացուի։

ՀԱՑԿԵՐՈՅԹ. — Աւստրիական դեսպանին կողմէ շաբաթ գիշեր ի պատիւ անգլիական դեսպանին տրուած հացկերոյթին ներկայ գտնուեցան նաեւ սպանիական ու ռումանական դեսպանք, անգլիական դեսպանատան խորհրդականն ու առաջին քարտուղարը, Հանրային Պարտուց վարչական ժողովին նախագահ Սըր Վինսընդ Քայլարտ ու կինը եւ աւստրիական դեսպանատան գլխաւոր պաշտօնեայք։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐ. — Թուրքիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոյն համար կատարուած խորհրդակցութիւնք աւարտեցան՝ երկու երկրաց համար նպաստաւոր եղանակաւ։ Դաշնագրոյն բոլոր յօդուածները միաձայն հաւանութեամբ ընդունուեցան։ Դաշնագիրը պիտի վաւերանայ Բ. Դրան ու Ֆրանսական կառավարութեան կողմէ։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնն, ըստ պահանջման Ելմտական Նախարարութեան, պատրաստեց մաքսային պահպան պաշտօնէից թիւն ու անունները պարունակող ցուցակ մը եւ ղրկեց նոյն նախարարութեան։

— Մաքսային վերատեսչութեան քննիչ Նուրի պէյ յետ քննութեան երեւան հանած է թէ Պոլսոյ օտար ապրանաց մաքսատան մէջ շատ վար գին գրուած է մէկ քանի տեսակ վաճառքներու. վաճառականի մը անունին եկած երեսուն երկոտասնեակի չափ անկողնոյ ծածկոցներու իւրաքանչիւր երկոտասնեակին 12 ½ ղրուշ գին գրուած է, օրուան 7 ղրուշ արժող լաւ տեսակ բուրդին իւրաքանչիւր քիլօին 4 ½ ղրուշ եւ ութսուն ծրար Պասրայ Տիֆիի իւրաքանչիւր ծրարին 3 ½ ղրուշ։ Նուրի պէյ այդ մասին տեղեկագիր մը պատրաստելով յայտարարած է թէ այդ կերպով վնաս հասցուած է Ելմտական գանձուն, Մաքսային վերատեսչութիւնն եւ միանգամայն նոյն պաշտօնատան մէջ կազմեալ յանձնաժողովը նկատողութեան առնլով այդ տեղեկագիրը, յանձնարարած են մաքսատան ժողովոյ որ այդ մասին քննութիւններ կատարելով արդիւնքը տեղեկացնէ։

— Թագաւորութեան Ա. շրջանակին քարտուղարներէն Մինիր պէյ, ծրագիր մը մատուցանելով Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, առաջարկած է որ օտար երկիրներէ բերուած ոսկի ու արծաթի գանազան նիւթերու եւ թանկագին քարերու արժէքը պաշտօնական վաւերացման մը ենթարկուի եւ տուրք մ'ալ առնուի, որով թէ՛ հանրութիւնը կօգտուի եւ թէ Ելմտական գանձուն համար ալ հասոյթի նոր աղբիւր մը կը գոյանայ։ Այդ ծրագիր յանձնուեցաւ Ելմտական Նախարարութեան։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց Նախարարութիւնը, կըսէ Իգտամ, ծանոյց գաւառները որ բանտարկելոց կարօտութեան առարկաներուն համար մինչեւ որ տեղեկութիւն առնուի, բանտարկեալք առանց պարէնի չթողուին։

ՌԷԺԻԻ վարչութիւնը, ծրագիր մը մատուցանելով Ելմտական Նախարարութեան, առաջարկած է Նէտիքովլէէն մինչեւ Սիրքէճիի ծովեզերքին վրայ ապաստարաններ շինել՝ իր պահպան պաշտօնէից համար։ Նախարարութիւնն այդ մասին իր կատարած խորհրդակցութեանց արդիւնքը մատոյց Բ. Դրան։

ԱԼԻ ՊԷՅ, անօրէն Հանրային Պարտուց վարչութեան, յատուկ պաշտօնով Իզմիր գնաց։

ԵԱՆԵԱՅԻ նահանգին դատական քննիչ Աղիզ էֆէնտի ու Ալէքօ էֆէնտի, որք քննութեան համար Լօրօսի ու Բրէվէզայի կողմերը գացած էին, իրենց պաշտօնն աւարտելով նահանգին կեդրոնը վերադարձեր են։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարք Տ. Անթիմոս աւջի օրը Վերին Վօսփոր երթալով, այցելութիւն տուաւ Հելլենական ու ռումանական դեսպաններուն։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դատական գործառնութեանց համար պատրաստուած վիճակագրութենէն մէկ քանի օրինակներ հաղորդուեցան կայս. կառավարութեան։

ՀՌՈՄԻ օսմանեան դեսպանատունը կայս. կառավարութեան ղրկեց Իտալիոյ դատական նախարարութեան մէկ վիճակագրութիւնը։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն ջուրի ընկերութեան տնօրէն Պ. Կիբէա, ծրագիր մը մատուցանելով կուսակալութեան, առաջարկեր է Սէլանիկի մէջ ջրհանքի զօրաց վաշտ մը կազմակերպել։ Կուսակալութիւնը նկատողութեան առած է այդ ծրագիրը։

ՍՈՒԼԹԱՆԻՅԷ վարժարանը պիտի վերաբացուի Սեպտ. 20ին։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Այտընի նահանգին Մուկլա գաւառակին մէջ Օգոստոս 29ին երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՆ. — Ինչպէս ծանուցուեցաւ, Մեծ-Շուկայի Գալբաքճըլար Պաշըի մեծ փողոցին ամեն տեսակ շինութիւնք աւարտեցան։ Այժմ Թէրզի Պաշը փողոցին շինութիւնն ալ աւարտած է եւ խանութներու ներքին մասերուն շինութիւնք կը կատարուին։

Խորեճիլէր փողոցին կղմինտրներու զետեղումը, կամարաց հիմերուն շինութիւնք եւայլն աւարտեցան եւ այժմ պատերն ու կամարներն կը ներկուին, որք տասնըհինգ օրէն կաւարտին։

Այժմ սկսուած է Սահաֆլար փողոցի եւ յարակից մասերուն շինութիւնք։

ԱՅՏԸՆ-ԻԶՄԻՐԻ երկաթուղւոյն Օգոստոս 24ին աւարտող շաբթուան հասոյթն եղած է 7,373 ոսկի, անցեալ տարի նոյն թուականին եղած էր 9,135 ոսկի։ Նոյն թուականին աւարտող տասը շաբաթներու հասոյթին միջին քանակութիւնն է 6,423 ոսկի, անցեալ տարի 6,327 ոսկի էր։

Պ. ԹԱՐԻՆԿ, դատաւոր Կ.Պոլսոյ անգլիական հիւպատոսարանի դատարանին, աւջի օրը մայրաքաղաքս ժամանեց։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ. — Երէկ առտու Բերայի Ս. Անթուան եկեղեցւոյն մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Հանրային Պարտուց վարչութեան առաջին քարտուղար վախճանեալ Պ. Վիթալ Բուինէի հոգւոյն համար։ Ներկայ գտնուեցան Պ. Պէռժէ եւ նոյն վարչութեան գլխաւոր պաշտօնեայք։

ՊԱՐՍԻՑ ՇԱՀԸ Աւ—ֆ—ճ Ա—Սըէ— պատուանշանի երկրորդ աստիճանը նուիրեց Կրթական նախարարութեան արձանագրութեանց գլխաւորին պետ Ալի Ղալիպ պէյին։

ՄԻՍԱՄԷՐՐԻ շոգենաւային ընկերութեան Կ. Պոլսոյ գործակալ Պ. Մարթէն Տէբուլիէռ, որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուէր, մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ԱՆՁՐԵՒ. — Վերջերս Սէլանիկի մէջ սաստիկ անձրեւ տեղացեր է։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ անցեալ հինգշաբթի օր յոյն հասարակութենէն ծաղկախտէ վեց մահեր պատահեր են։ Օգոստոսի սկիզբէն մինչեւ անցեալ չորեքշաբթի օր ծաղկախտէ պատահած մահերու թիւը 70ի հասած է։

— Անցեալ օր 2383 բեռ թուզ տարուելով Իզմիրի հրապարակը, ծախուեր են։

— Հելլենական հիւպատոսարանն անցեալ չորեքշաբթի օր երկու մարդեր ձերբակալելով Աթէնք ղրկեր է։ Ասոնք Ջանթեի գերմանական հիւպատոսէն 70,000 դրախմի մօտ գումար մը գողցեր էր։ Իզմիրի ոստիկանութիւնն այդ անձանց տունը կոխելով 15,000 դրախմի գտեր է։

ԽՈԼԵՐԱ. — Ուրբաթ օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ բոլորովին դէպք ու մահ չէ պատահած։ Դահիրէի մէջ նոյն օրը՝ 21 դէպք, 20 մահ։ Ուրիշ տեղերու մէջ 66 դէպք, 50 մահ։ Շաբաթ օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ մահացաւ մէկ դէպք։ Դահիրէի մէջ 21 դէպք, 16 մահ եւ ուրիշ տեղերու մէջ 122 դէպք, 120 մահ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանն երէկ կրկին անգամ դատեց Մէհմէտ ու Ցակոբ անուն անձերն, որք գողութեան մը համար երեքական տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էին, սակայն Վճռաբեկ ատեանը օրինական պատճառներով բեկած էր այդ վճիռը։

Եղեռնադատ ատեանը վերահաստատեց իր նախորդ վճիռը։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Աւջի գիշեր Պոլսոյ Սարըճըզ Թաղին մէջ Րիզա ու Մէհմէտ անուն երկու մարդիկ կռուի բռնուելով անպարկեշտ կնոջ մը պատճառաւ, Րիզա դաշոյնով վիրաւորեց Մէհմէտը։ Ոստիկանք հասնելով ձերբակալեցին զայն։

— Երէկ Վէֆիք անուն տղայ մը Էյուպի աւջեւէն ծովը ինկաւ ու լողալ չգիտնալով խեղդուեցաւ։

— Երէկ ժամ 6ին Արնաւուտգիւղի առջեւ մակոյկ մը ընկղմեցաւ շոգենաւէ մը, սակայն մէջը գտնուողներն ազատուեցան։

ԿԱՌՔԵՐՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԳԻՆԵՐԸ

Արշալոյսէն մինչեւ վերջալոյս փոքր երթեւեկի (20 վայրկեան առ առաւելն) գինն հինգ ղրուշ։ Մեծ երթեւեկը (40 վայրկեան առ առաւելն) 10 ղրուշ եւ մէկ ժամու երթեւեկը՝ 15 ղրուշ։

Վերջալոյսէն մինչեւ կէս գիշեր փոքր երթեւեկը 7 ղրուշ է, մեծը՝ 10 եւ մէկ ժամունը՝ 20։

Կէս գիշերէն մինչեւ արշալոյս՝ փոքր երթեւեկը՝ 15, մեծը՝ 20 եւ մէկ ժամունը՝ 25։

Ժամու վրայ հաշիւը կըլլայ հետեւեալ կերպով. առաջին երկու ժամերուն 15 ղրուշ եւ 10 ղրուշ հետագայ ժամերուն համար։ Հետագայ իւրաքանչիւր ժամու սկզբնաւորութիւնը կէս կը հաշուուի։

Կամուրջի գինը ուղեւորաց կը վերաբերի

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 14 Սեպտ. — Ծովակալ Բավըլէ դը Բըվէրվիլ Միջերկրականի ֆրանսական նաւատորմին հրամանատար անուանեցաւ։

ՇԷՐՊՈՒՐ. — Քաղաքապետը շնորհակալեաց հեռագիր մը ստացաւ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարի տեղակալ Պ. Շիշքինէ՝ այն ուղերձին ի պատասխան զոր քաղաքապետական խորհուրդն ուղղած էր Ցարին՝ իր առաջիկայ այցելութեան առթիւ ի Շէրպուր։

ՊԷՐԼԻՆ. — Զրոյց կը շրջի թէ Սիլէզիոյ կառավարիչ Հաձֆէլտ կոմսը Հոհէնլօէ իշխանին պիտի յաջորդէ իբրեւ վարչապետ։

ՄԱՏՐԻՏ. — Վալէնձիայէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ շոգեշարժ թրամուէյներու բախում մը պատահեր է քաղքին մէջ։ Վիրաւորեալներուն թիւը երեսունը կ'անցնի։

ՇԷՖՀԱՈՒԶ. — Նաւամատոյցն այն շոգենաւերուն որոնք կը բանին ի Շէֆհաուզ (Բօտէնզէի լճին վրայ) խորտակուելով, 45 հոգի Հռենոս գետը թափեցան։ Բազմաթիւ զոհեր։

ԲՐԻՍԹԻԱՆԻԱ. — Այսօր ամբողջ քաղքին մէջ ժողովրդական մեծ հանդէսներ կատարուեցան ի պատիւ երկրախոյզ Նանսէնի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Գասթէմունիի նահանգին Ճիտէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Իսքիլիպի գայմագամ Մէհմէտ Մազհար էֆէնտի։

Էնկիւրիի նահանգին Իսքիլիպ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Աղչէհրի նախորդ գայմագամ Մուսթաֆա Էտիպ պէյ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Զեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Կրթական Նախարարութիւնը տեղեկագրած ըլլալով որ Մէարիֆ հանդէսը կանոնաց հակառակող ընթացքի մէջ գտնուած է, այդ հանդէս այսօրուընէ սկսեալ մէկ ամսուան դադարման դատապարտուեցաւ։»

6 Րէպիւլախըր 1314
2 Սեպտեմբեր 1312

— «Սեպտ. 1 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Խարբերդի, Տիարպէքիրի, Պրուսայի, Էնկիւրիի, Հալէպի, Պիթլիսի, Մուսուլի, Վանայ, Սըվազի եւ Տրապիզոնի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն եւ ապահովութիւն կը տիրէ։»

Խառնի խուռն

ԽՈՇՈՐ ՇՈԳԵՆԱՒ ՄԸ

Անգլիոյ մէջ շոգենաւի մը շինութեան ձեռնարկուեր է, որ մինչեւ հիմա եղածներուն ամենէն խոշորը պիտի ըլլայ։ Պիտի ունենայ 190.5 մեթր երկայնութիւն, 27,000 ձիու ոյժ ունեցող մեքենայ մը եւ ժամը 22 մղոն արագութիւն։

ՊԱՀԱՊԱՆ ԹՌՉՈՒՆ

Վէնէզուէլլայի եւ Ամազոն գետին հիւսիսային եզերքին վրայ գտնուած երկիրներու մէջ՝ ոչխարներու եւ հաւերու պահպանութեանը համար թռչուն մը կը գործածեն, զոր տեղացիք «եագամիք» կանուանեն։ Այս թռչուն սովորաբար ընտանի է, բայց երբեմն օդին մէջ զարմանալի շարժումներ կընէ՝ գլուխը վար բռնելով։ Դիւրաւ կընտելանայ եւ կը պաշտպանէ ոչխարներն ու հաւերը։

ՆՈՐ ԶԵԼԱՆՏԱՅԻ ՍՊԱՍԱՒՈՐՔ

Նոր Զէլանտայի մէջ օրէնք մը քուէարկուելու վրայ է, որուն համաձայն սպասաւորք շաբաթը մէկ անգամ կէսօրէն յետոյ չորս ժամ ազատ պիտի ըլլան եւ իրենց ծառայած տունէն դուրս ելլելով, այդ ժամերն իրենց ուզած կերպով պիտի անցնեն։ Հակառակը գործողները հինգ անգլիական ոսկի տուգանք պիտի վճարեն։

ՀԻՒԾԱԽՏԻ ՏԱՐԱՓՈԽՈՒՄ

Գերմանական լրագիրք կը պատմեն հիւծախտի տարափոխման դէպք մը, որ ցոյց կուտայ թէ փոշիներն ո՛ր աստիճան կրնան վտանգաւոր ըլլալ։

Բրուսիական գիւղի մը մէջ երեք յիսնամեաներ, որք հագուստի եւ այլ գոյքերու մթերանոցի մը մէջ կ'զբաղէին, թոքային հիւծախտէ բռնուելով մեռեր են։ Բժիշկները քննութեան ձեռնարկելով հագուստներու եւ այլոց վրայ գտնուած փոշիներէն առեր եւ ներարկեր են անասնոց, որք հիւծախտէ բռնուելով մեռեր են։

ՊԱՏՈՒՈՅ ԼԷԳԷՈՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՄԵՆԷՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԱՆՁԸ

Ֆրանսայի մէջ Պատուոյ Լէգէոնի ունեցողներու ամենէն երիտասարդն է նաւային տեղակալ Էմիլ Տօմինէ, որ Մատակասքարէն նոր դարձած է։ 23 տարեկան է եւ Ցունուար 1ին տեղակալ անուանուած է։ 1894ին Տօմինէ Մատակասքար գացած եւ բոլոր պատերազմներուն մասնակցած էր սկիզբէն մինչեւ Թանանարիվի առումը, ուր վիրաւորուած է։

ՁԻԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ

Աւստրեւհունգարիոյ մէջ ձիաբուծութեան մեծ կարեւորութիւն կը տրուի։ Անցեալ տարի ագարականներու մէջ գտնուած յովատակներու թիւն էր 1,749, այս տարի 86,670 մատակ ձիեր յղի մնացած են։

ՀԵՌԱԳԻՐԸ ՏԱՔ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Հեռագիրը միշտ չյաջողիր տաք երկիրներու մէջ։ Փարիզի զինական կաճառին հաղորդուած զեկոյց մը կըսէ թէ 1894ին ի Թօնքին զետեղուած հեռագրական ընդծովեայ թել մը, որ ամեն կատարելութիւններով շինուած ու զետեղուած էր, տարի մը յետոյ անգործածելի դարձեր է, որովհետեւ միջատները բաւական գործ տեսած էին։

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅՆԵՐ

Նշանաւոր անձինք այլեայլ նիւթերու հաւաքածոյն պատրաստելու սովորութիւն մը ունին. կան որ թէյի սպասներու հաւաքածոյն կընեն եւ ոմանք հին բանալիներու, կղպանքներու եւ ժամացոյցներու։ Պ. Ռոչիլտ ասոնցմէ մին գնած է 36,000 անգլիական ոսկւոյ։

Կալէսի իշխանին աղջիկը՝ Մօտ իշխանուհին կը հաւաքէ փիղի, կէտի ու շանաձուկի ակռաներ։

Պիզմարք իշխանը կը հաւաքէ ջերմաչափներ։ Ռումանիոյ Մարի իշխանուհին ալ հոտաւէտաց սրուակներ։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՆՆԵՐ

Ռուսիոյ մէջ ապրող հարիւրամեաններու մասին հետեւեալ տեղեկութիւնք կը հաղորդուին.

Անցեալները Իվան Բօզմէն անուն անձ մը, որ հարիւր քառասուն տարեկան է, Մոսկուայէն մինչեւ Քիէֆ հետիոտն ուղեւորութիւն մը կատարեր է. առողջական վիճակն ամենակատարեալ է. Իվան Բօզմէն առաջները Շէրէմէթիէվ կոմսին կառապանն է եղեր. 54 տարի Սիպերիա գտնուելէ յետոյ 1894ին վերադարձեր է։

Երկու տարի առաջ ի Սամարա Լաւրէնթի Արիմօֆ անուն մարդ մը մեռեր է հարիւր յիսուն տարեկան. սակայն տղայ եղած ատեն՝ աւազակաց խումբի մը մասնակցելուն համար Սիպերիա աքսորուեր ու յետոյ վերադարձեր է։

Սարաթօֆի մէկ գիւղին մէջ մարդ մը կայ, որ հարիւր տասը տարեկան է եւ 91 տղաքներ ու թոռներ ունեցած է, եւ որոց 71 ը տակաւին ողջ են։

Նիքօլա Տըսավէն անուն ֆրանսացի զինուոր մը, որ 1812ի պատերազմին ռուսաց ձեռքը գերի մնացած էր, անցեալները Սարաթօֆի մէջ մեռեր է հարիւր քսանը վեց տարեկան։ Վէյպուրկի մէջ Ֆինլանտացի զինուոր մը մեռեր է հարիւր քսաներկու տարեկան։

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հաշիւ եղած է թէ ամէն օր բոլոր աշխարհի վրայ 198,000,000 օրինակ լրագիր կը կարդացուի։

ԽԱՂԱՄՈԼՈՒԹԵԱՆ ԶՈՀԵՐ

Նիսէն ուղղեալ նամակ մը կը պատմէ եղերական վախճանը նոր ամուսնացած ամոլի մը, որ դժբաղդաբար մէկ քանի օր Մօնթէքարլօ անցնելու անխոհեմութիւնը գործած էր։ Ռուլէթէն ու Թռանթ-է-Քառանթէն փորձուելով մէկ քանի ոսկի կորսնցուցեր են եւ քիչ յետոյ՝ աւելի մեծ գումար մը։ Նիս ժամանելնուն, ուր անծանօթ եղեր են, բնաւ տունը չեն երեւցեր։ Իրենց անունը Պ. եւ Տիկին Ֆալվէռ արձանագրել տուեր են, բռնելով որ Մարսիլիայէն կուգան մէկ քանի օր Նիսն ու շրջականերն այցելելու համար։ Իրենց Նիս ժամանած օրը մինչեւ իրիկուն՝ ծովեզերքն անցուցեր են՝ կարելի է ծովը նետուելու դիտաւորութեամբ։ Իրիկուան օթէլին սենեակը քաշուելով յանձնարարեր են սպասաւորին որ զիրենք կանուխ չարթնցունէ։ Հետեւեալ օրը մինչեւ կէսօր երեւան չելլելով, սպասաւորը դուռը զարկեր են եւ ձայն չառնելով ստիպուեր են բանալ։ Այր ու կին մեռած էին. կինը՝ խիստ գեղեցիկ՝ անկողնոյն վրայ պառկած էր հագուած, ամուսինը որ նախ կինը սպաննած էր ու յետոյ ինքզինքը, իր կնոջ առջեւ ծունկի վրայ եկած ու անոր վրայ ինկած էր։ Սեղանին վրայ թուղթ մը կար, որուն մէջ գրուած էր. «Կենաց մէջ հազիւ միացած, կուզենք մահուան մէջ ալ միացած մնալ։ Մեր հարստութիւնը կորսնցնելէ յետոյ, թշուառութեամբ պիտի ապրէինք. ուստի նախամեծար համարեցինք մեռնիլ։ Մ'աշխատիք մեր անունը իմանալու եւ հաճեցէք մեզ ներելու այն նեղութեանց համար, որ այս արկածը ձեզ պիտի պատճառէ։ Մեր ունեցած քիչ մը ստակը պիտի տրուի սպասաւորին»։ Քիչ մը վարը հետեւեալ տողերը գրուած էին. «Իմաստութիւն ունեցանք Մօնթէքարլօն տեսնելու եւ հոն կորսնցուցինք մեր բոլոր ունեցածը՝ 50,000 ֆրանք. չենք ուզեր մեր կեանքը շարունակել այդ յիմարութենէն յետոյ եւ նախամեծար կը համարինք մեռնիլ. Շառլ-Պլանշ»։

Ուրիշ թուղթ գտնուած չըլլալով կարելի չէ եղած հաստատել անոնց ով ըլլալը։ Կնոջ վրայ գտնուած է ամուսնոյն լուսանկարը, որ կը ներկայացնէ երիտասարդ սպայ մը 122րդ գունդէն. այս գաղտնիքը պիտի կրնայ լուծել նոյն գունդին հրամանատարը։

ԳՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅ

Պ. Օ. տը Ռոշֆօռ-Լիւաք, շահեկան զեկոյց մը բրաւ Ֆրանսայի քաղաքային երկրաչափական ընկերութեան՝ գրելու յատուկ մեքենային վրայ։

Առաջին անգամ Անգլիոյ մէջ 1714ին գրի մեքենաներ հնարուեցան կոյրերու համար։ Ամերիկայի մէջ 1829ին այդ կարգի գիւտեր եղան։ 1833ին Քասիէ Բրօկրէն մարսիլիացին եղածներուն վրայ քիչ մը փոփոխութիւն բրաւ. իսկ ամերիկացի Չարլս Թիւրպէր առաջին անգամ ինք գտաւ արդի ձեւը։ Նոյն ժամանակի մեքենաներն շատ դանդաղ կը գործէին եւ բաւական դժուար էր անոնց գործածութիւնը։ 1875ին երեւան ելաւ առաջին մեքենան, որ խիստ կանոնաւոր էր եւ արագ կը գործէր։ Գրի մեքենան ամենէն աւելի սկսաւ գործածուիլ 1877ին, հնարիչն էր Շոլ։ 1875էն 1886 շինուեցան 400,000 տրոգաշարժ մեքենաներ՝ որոց արժէքն է 150 միլիոն ֆր։ Այդ մեքենաներով կարելի է ժամը վեց երես թուղթ գրել՝ առանց աճապարելու։ Ամերիկայի մէջ այժմ 150,000 գրի մեքենաներ կը գործածուին։

ԱՃԻԼՈՒՈՂ ԹՌՉՈՒՆԸ

Հարաւային Ամերիկայի մէջ Մօթմօթ կոչուած թռչուն մը կայ եղեր, որ երբ փետուրները երկարին կածիլէ զայնս։ Այդ թռչուն կապոյտ եւ երկայն պոչ մը ունի, որուն փետուրները եթէ շատ երկայն են իրեն ծանրութիւն կուտան, ուստի իր կտուցովը կածիլէ եղեր պոչը, այնպէս որ թափած փետուրները գետնէն չորս մատ բարձրութեան մը կը հասնին եղեր։

ՀԱԶԱՐ ՏՕԼԱՐ ՀԱՄԲՈՅՐԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ

Ամերիկայի մէջ երիտասարդ ամոլ մը զբօսական պտոյտ մը կատարելու համար իրենց բնակած քաղաքէն ճամբայ ելեր են երկաթուղիով. վակոնին մէջ իրենցմէ զատ այրի կին մը միայն կայ եղեր։ Ամուսինը սկսեր է վակոնին մէջ պտտիլ եւ երբ կառախումբը թունել մը կանցնի, մթութենէն օգտուելով, կինը կը համբուրէ, բայց կը սխալի, փոխանակ իր կինը համբուրելու, վակոնին մէջ գտնուող այրին համբուրած էր՝ մթութենէն խաբուելով։ Այրի կինը դատարան դիմելով հատուցում մը պահանջեր է՝ առանց համոզուելու իրեն տրուած բացատրութեան թէ խնդիրը սխալման արդիւնք էր։ Այրի կինը հազար տօլար (հինգ հազար ֆրանք) պահանջեր է այդ համբոյրին փոխարէն։

ԹՈՒՂԹԷ ՍԻԿԱՌՆԵՐ

Ցաճախ կը խօսուի թուղթին զանազան գործածութեանցը վրայ. վակոնի անիւներ կը շինեն եւ այլն, սակայն մինչեւ հիմա սիկառներու շինութեան գործածուած չէր։ Նիւ-Եօրքի մէջ գործարան մը հաստատուեր է, որ թուղթէ սիկառներ շինելով մեծամեծ շահեր կ'ընէ։ Աւասիկ ինչպէս կը շինեն։

Թուղթի թերթերը կը թրջեն՝ սովորական ծխախոտի հիւթով լեցուած կարասներու մէջ, յետոյ մամուլի տակ դնելով բնական թերթի ձեւով կը կտրեն եւ եաքը ջիլեր ալ կը յօրինեն՝ աւելի բնական երեւոյթ մը տալու համար։

Ծխողները յայտարարած են թէ այդ սիկառներ գերազանց են։

ԱԶԴ
Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութեան

Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութիւնը կը ծանուցանէ հանրութեան թէ 1896 դեկտեմբեր 1/13էն սկսեալ (½ առ 100) կէս առ հարիւր տոկոս մը պիտի վճարուի իր փոխառեալ արժէթուղթերու թիւ 26 կտրոնին վրայ։ Վճարումնք պիտի կատարուին կտրօնին վրայ նշանակուած բոլոր քաղաքներուն մէջ մինչեւ 1897 փետրուար 12։ Այդ պայմանաժամէն ետքը ի Կ. Պոլիս միայն վճարելի պիտի ըլլան։ 8—8

Կ. Պոլիս, 13/25 Օգոստ. 96

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Սեպտ. 3/15 1896

Անուանին	Վճարեալ	Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Քնս. Մէջրի A 1%	[illegible]3	20
100			» » B 1%	32	—
100			» » C 1%	20	33
100			» » D գոցուած	20	39
400			» » D բացուած	20	34
100			» » D միջօրէ	20	31
100		1870	Ռումէլ. գոցուած	95	—
Ֆր. 500			Ռումէլ. բացուած	96	25
			Ռումէլ. միջօրէ	95	75
Անւ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	80	—
22	11	1869	Քրէտի Մէնք. Օթ.	7	25
10	5	1872	Ցօս. Օթ. տը Շ. է Վ.	3	30
140	140	1878	Լաւրիումի	53	—
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ. 5%	608	50
500	500		Երկաթուղիք (Պրթ. 5%	315	—
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժթ. 5%	7	50
500	500		(Պրթ. 5%	496	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	14	25
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 6%	1	45
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովութ. Ընկ.	4	25
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	363	—
Քարափներու բաժնեթղթոց գին				[illegible]	—

ՕԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ՆԻ ՎՐԱՅ	Օ.Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատը	8	—
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	5	40
[illegible]	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	—

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԻՑ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	109	30
Փարիզ » Ֆր.	22	90
Վիեննա 8 օրուան Ֆիոր.	10	90
Պերլին չէք Մարք.	18	57 ½

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	04
20 Ֆրանքնոց	87	38
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	35
Քրիմից	51	10
Ռուբլ թղթադրամ	8	63
Մէճիտիէ	108	05
Մանր արծաթ	103	10
Մէթալիք	98	30
[illegible] Տէքօռ	13	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 14 Սեպտեմբեր		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիք. Ֆր.	——	—
» » C » »	19	62
D (Բացուած »	——	—
D (Գոցուած »	19	30
Ռումէլիի Երկաթուղի »	98	50
Բրիորիզէ »	——	—
Մաքսային Պարտաթուղթք »	473	—
Օսմանիյէ »	——	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	341	—
Պանք Օթոման (անուանին.) »	542	—
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	87
» » 3½% »	105	65
» Իտալական »	88	50
Քրէտի Լիոնէ »	790	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	——	—
Քոնդուար տ'Էսքոնդ »	——	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	——	—
Եգիպտական Միացեալ »	527	50
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	17
ՎԻԵՆՆԱ 14 Սեպտեմբեր		
Ռումէլիի Երկաթուղի Ֆիորին	59	10
Օսմ. Ռէժի »	163	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	119	85
» Փարիզի »	——	—
ԼՈՆՏՈՆ 13 Սեպտեմբեր		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	——	—
» » B »	32	25
» » C »	——	—
D (Բացուած »	——	—
D (Գոցուած »	19	18
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երաշխաւորեալ.	——	—
» » 1894 3½% (Եգիպ. Հրկ.ով	——	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	[illegible]	50
Այտընի Երկաթուղի »	[illegible]	50
Միացեալ Եգիպտական »	101	—
Առանձնաշնորհեալ » »	——	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	[illegible]	06
Պուլկար. Փոխառ. »	95	25
» » Նոր 6% »	96	—
Ռանթ Հելլենական 5% 1881 »	30	50
» » 5% 1884 »	——	—
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	32
ՊԵՐԼԻՆ 14 Սեպտեմբեր		—
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	——	—
Ռումէլիի երկաթուղի »	99	—
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրթղթ. »	——	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	30
» Փարիզի » 3 ամիս	——	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի	——	—

ԱՌ ԾՆՈՂՍ

Ռոպէրդ Գոլէճի տնօրէնութիւնը իր վարժարանը մտնել փափաքող հայ ուսանողաց նոր դիւրութիւն մ'ալ կընծայէ այս անգամ. Գոլէճի Նախկին ուսուցիչներէն Գառնիկ էֆ. Սիրունեանի պաշտօն յանձնելով, սուղ միջոցի մէջ, մասնաւոր ծրագրի մը համաձայն, Ուսումնարանի առաջին կարգի մուտ քննութեան պատրաստել այն ուսանողները՝ որոց միջոցը չի ներեր նախապատրաստական կարգերու երկու տարեշրջանները բոլորել։ Ժամանակն ու դրամը խնայել ուզողներուն համար լաւագոյն առիթն է օգտուելու այս դիւրութենէն։

Սիրունեան էֆէնտի իրեն դիմողները կընդունի ամեն ըշ. եշ. և շբ. կէս օրէ վերջ, իր գրասենեակը Պոլիս, Սուլթան Համամ, Բէ-չէ-ք Ալչը էֆ. խան թիւ 9. ուր որդէն տարիներէ ի վեր անգլիերէն լեզուն կաւանդէ, բազմաթիւ երիտասարդաց։ Փափաքողաց համար կրնայ այցելութեամբ ալ դասախօսել, մանաւանդ անոնց որք Գատըգիւղ և կամ Բերա կը բնակին։

616   2—14

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ ԸՆՏՐԵԼԱԳՈՅՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

Երկրորդական վարժարանաց, բարձրագոյն և տարրական նախակրթարանաց համար.

Հեղինակութիւն

ՊԵՏՐՈՍ ԷՖԷՆՏԻ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

Անդամ դիւանի Պետական Խորհրդոյ և ուսուցիչ Օսմ. Պարսկ. Արաբ. լեզուաց և Օսմ. դեղագրութեան

1. Ուսուլ վէ մինթէխապաթը լիսանի ֆարիսի (մեթոտ և հաւաքածոյ պարսկ. լեզուի) 4, 2. Նիւմունէի էտէպիյեաթը Օսմանիյէ (ընտիր հաւաքածոյ) 4, 3. Իլավէյի Սարֆը Օսմանի (Լարիֆէէ Ֆըլէօուիի մեթոտով) 5, 4. Մինթէխապաթ իւլ ճէրիտէ (հաւաքածոյ լրագրական գրուածոց) 3, 5. Նէվաէսիթէ (ձեռագիր նամականի) 3, 6. Րէհնիւմաեի գըրաէթ վէ թէրճէմէ Բ. տարի (ընթերցարան) 2, 7. Ա. տարի (ընթերցարան 1.20, 8. Րիւզալը րէհնիւմաեի գըրաէթ վէ թէրճէմէ (ձեռագիր ընթերցարան) 1. 10, 9. Իւսուֆ իմըս եախօտ տօղրու եազմագ ուսուլը 3, 10. Էլիֆպայի լիսանի Օսմանի (Հայերէնով և զուտ տաճկ. 1, 11. Մէշք խօտտ Խուլթուլթը Օսմանիյէ (5 տեսակ բաղկացեալ գեղագրութիւն մեթոտ հատը 30. ընդ մասով 12. Ամէլի վէ Նազարի Ուսուլը Արէպի (որուն նմանը մինչեւ ցարդ բնաւ տեսնուած չէ)։

Վերոյիշեալ դասագրեանց կեդրոնատեղին է Պապը Ալի ճատտէսի 78 թիւ խանութը։   4—6

ԳԱՏԸՔԷՕՅԻ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Վարժարանս իւր տարեշրջանը պիտի սկսի բարեփոխութեամբ ծրագրի առաջիկայ Սեպտ. 2ին երկուշաբթի օրը։ Ըստ նոր որոշողութեանց նախընթաց երկու տարիներու ընթացից մէջ զրկեց Վենետկոյ Մուրատ-Ռափայէլ լսարանին 25-30 աշակերտ. նոյնպէս նաև սոյն տարեշրջանիս մէջ իւր քաջավարժ աշակերտներէն պիտի զրկէ հոն, ուսկից պիտի անցնին ի Համալսարանս՝ բարձրագոյն և ազատ արուեստի մը հետեւելու նպատակաւ։

Ծնողք և Խնամակալք որ փափաքին իւրենց զաւակները վարժարանիս խնամոցը յանձնել, կրնան ուղղակի Տեսչութեան հետ տեսնուիլ ի վարժարանս և կամ ի Սեղբոս-Խան։   612   9—10

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈԼԷՃ ԱՂՋԿԱՆՑ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Վարժարանիս վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ սեպտ. 15ին։ Կը սպասուի որ գիշերօթիկ աշակերտուհիները ներկայ ըլլան 14ին։ Վարժարանիս դիրքը առողջարար է։ Վարժարանական ընթացքին կանոնաւոր ուսումներուն համար ամեն առաւելութիւններ ապահովուած են։ Երաժշտութեան և լեզուի դասեր կ'աւանդուին և կատարեալ խնամ կը տարուի ուսանողուհիներուն։ Աւելի տեղեկութիւն կարելի է առնել վարժարանս դիմելով սեպտ. 1 էն ետեւ, կամ նախագահ Միս Փաթրիքի գրելով Պայպըլ Հաուսի միջոցաւ։   18—19

588

ՌՈՊԷՐԴ ՔՈԼԷՃ

Սոյն Քոլէճ, հաստատեալ կայսերական Բարձր Իրատէով, կազմակերպեալ է Եւրոպեան ու Ամերիկեան նոյնօրինակ հաստատութեանց նման, ունենալով նշանաւոր դասատուաց կաճառ մը, որով կը կառավարուի։ Նաեւ ընտիր եւ յաջողակ ուսուցիչներ՝ Հայերէն, Պուլկարերէն, Գաղղիերէն, Գերմաներէն, Յունարէն եւ Թրքերէն լեզուաց համար։ Ունի գրատուն մը, իբր 8000 հատորներէ բաղկացեալ, երկրաբանական, հանքաբանական, կենդանաբանական եւ բուսաբանական հաւաքածոյներ, եւ բնագիտական, Տարրաբանական, Բնախօսական եւ այլ բազմաթիւ գործիներ։

Քոլէճին նպատակն է ժամանակիս պահանջմանց համաձայն բարձրագոյն կարգի կրթութիւն մը տալ իրեն դիմող երիտասարդաց. նոր տնօրէնութիւնք եղած են բնական գիտութեան դիւրութիւններ ընծայելու համար։

Ռոպէրդ Քոլէճի մէջ աւանդեալ գրական և գիտական ուսմանց լեզուն Անգլիերէն է. սակայն իւրաքանչիւր ուսանող պարտաւորեալ է ուսանիլ իւր մայրենի լեզու եւ տոհմային պատմութիւնը։ Հայերէն լեզուի եւ դպրութեան համար գծեալ է ուսման կատարեալ ընթացք մը որուն պիտի հետեւի իւրաքանչիւր հայ ուսանող։

Հաստատութեան քարաշէն եւ հոյակապ շէնքերը կառուցեալ են ի Րումէլի Հիսար, Վոսփորի Եւրոպեան կողմը գտնուող բերդերուն ետեւը բլրոյ մը վրայ, որոյ դիրքը Վոսփորի ափանց վրայ գեղեցկագոյնն եւ ամենէն առողջարարն համարեալ է։

Քոլէճին յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտեմբեր 1ին։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն որ ի Րումէլի-Հիսար։

574   21—24

ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Զանազան տեսակ լօֆումի

ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ

Էսկի-Զապթիյէի դիմացը Թիւ 57

ՊՈԼԻՍ

LA REVUE DES JOURNAUX ET DES LIVRES

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Լա Ռըվիւ տէ Ժուռնօ է տէ Լիվռ իր մէկ տարուան բաժանորդներուն ծրարով [illegible] ընտրութեամբը՝ էն համբաւաւոր հեղինակներու վերջին գործերէն [illegible]։

Մեր ընթերցողները երբեմն կը հարցնեն, թէ շաբաթական ո՞ր օտար հանդէս [illegible] գոյն բան մը չենք կրնար ըսել քան եթէ [illegible] Ռըվիւ տէ Ժուռնօ է տէ Լիվռն, ամենէն նշանաւոր եւ շահեկան հրատարակութիւնն այժմու։ Արդարեւ, ամեն կիրակի կ'արտատպէ շաբթուան թերթերուն եւ գիրքերուն մէջ հրատարակուած էն նշանաւոր նիւթերը, յօդուածներ, նորավէպեր, պատմութիւններ, քրոնիկներ, այժմէութիւններ, գիտական հետաքրքրաշարժ նիւթեր, զուարճալի նշանաբաններ, փոքր ուրեր, պզտիկ, տեղեկութիւններ, վէպեր եւլն։ Բազմաթիւ պատկերներ, կենդանագիրներ, օրուան դէպքեր եւլն։

ԼԱ ՌԸՎԻՒ կը հրատարակէ երկու Թերթօն 1. ԶՕՀՕՐԱՅԹ ԱՂՋԻԿԸ, Բօլ Ռուժէի, հետաքրքրաշարժ մեծ վէպ. 2 ԱՆԾԱՆՕԹ ԲՆԱԿԻՉԸ, Լէօն Ռիօթարի, շնորհալից պատմութիւն մը։

Յիշեալ թերթն իր մէկ տարուան բաժանորդներուն կուտայ 3 ֆր. 50 նոց հատոր մը. վեցամսեայներուն 2 ֆրանքնոց, եւ վերջապէս, եռամսեայներուն մէկ ֆրանքնոց հատոր մը։ Ասկից զատ, իր բաժանորդներուն իբր յաւելուածական ձրի պարգեւներ. 1. Սքանչելի կենդանագիր մը խղանկար, 2. Բաժանորդին կը ղրկէ քաղ-ալպոմ իր կենդանագրով։

ԴԵՂՆԱԳՈՅՆ ՀԱՏՈՐ ՄԸ, բան թերթէ կազմուած ու սիրուն երկգոյն ծածկոցով զարդարուն, կը ղրկուի առանց ծախքի, 3 Ֆր. 50ի փոխարէն։

Բաժանորդագրութիւն. —Վեցամսեայ 8 ֆր. տարեկան 14 Ֆր. բաժանորդագրութիւն կրնայ. 1. Բոլոր ֆրանսական գաղթականութիւններու, Պելճիքայի, Տանըմարքայի, Իտալիոյ, Զուիցերիոյ, Հոլանտայի, Շուէտի, Նորվէկիոյ եւ Փորթուկալի Թղթատարական գրասենեակները որք և առանց ծախքի, կը յանձնեն բաժանորդութեան ընկալագիրներն բոլոր պէտք եղած տեղեկութիւններով. 2. Միջազգային մանտա—բօնով 3. փարիզի մէջ թղթակիցներ ունեցող գրավաճառներու քով. 4. Փարիզի դրամատան մը վրայ փոխանակագրով։

ՌԸՎԻՒ ՏԷ ԺՈՒՌՆՕի առաջին ինը տարիներուն հաւաքածուն կը պարունակէ աւելի քան մեր հազար գրական նորավէպեր եւ զանազան պատմութիւններ ամենէն մեծ հեղինակներու. գրական, գիտական եւ արուեստական աճագին ծանօթութիւններ կուտայ. ի մի բան **վերջին ութ տարիներու մտաւորական արտադրութեան ամփոփումն է**։ Ասկից զատ կը պարունակէ Ալֆոնս Տոտէի, Հէնրի Ռօշֆօռի, Օքթավ Ֆէօյէի, Լիւտովիք Հալէվիի, Էքթոր Մալոյի, Կի տը Մոպասանի, Բօլ Պուռժէի, Էմիլ Զօլա եւ այլոց ամբողջ վէպերը։ Իւրաքանչիւր հատոր, կարմիր լաթակազմ, ոսկեզօծ գիրերով, կարժէ 14 ֆրանք առանց ճանբու ծախսի։

Նամակներն ու մանտա-բօսթերն ուղղել առ Պ. Ժ. Նոյլէ, յանձնածիչ, Փարիզ, Ֆուժա փողոց, Թիւ 13։

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՄԱՔԱՐՆԱՅԻ ԵՒ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿ ՀԱՅՍԵՂԷՆՆԵՐՈՒ

ՊԻԲԻՐ ՔԱՅԶԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, 58—60 Պայազիտ փողոց

Ս. Պընուայի դէմ

EXIGER

LA MARQUE

Լաւ տեսակ արտադրութեանց համար գործածելու է լաւ տեսակէ նախնական նիւթեր եւ կատարեալ հաստատութիւն մը ունենալ կատարելագործեալ գործիներով։

Տեսակին առողին ըլլալը չէ որ առձան վաճառել կուտայ, այլ մեծ քանակութեամբ արտադրութիւնն, որ շատ սպառում կը պահանջէ, ինչ որ արտադրութեան լաւ տեսակէն կախում ունի։ Այդ պարզագան ճշմարտութիւն մ'է ՊԻԲԻՐ ՔԱՅԶԼԻՍ Ե. ԸՆԿ. գործարանին համար, որուն արտադրութիւնք կը մրցին Ֆրանսայի և Իտալիոյ ամենէն նշանաւոր գործարաններուն հետ։

ՊԻԲԻՐ ՔԱՅԶԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ. գործարանը կը գործածէ Թայգանի կարծր ցորենի լաւ տեսակ կորկոտն, որ Պէքէր եւ Որդւոց ջաղացքին մէջ կը պատրաստուի յ'Այվանսէրայ եւ ուր առ այդ մասնաւոր ճիւղ մը հաստատած է։ Այդ գործարանին արտադրութիւնք լաւ տեսակէ են եւ մէկ անգամ փորձ մը բաւական է համոզում գոյացնելու համար։

Մաքարնաներու եւ այլ տեսակ հայսեղէններու սովորական տեսակէն զատ, կը պատրաստուի նաեւ ամենալաւ տեսակ մը ինչպէս նաեւ հաւկիթով շինուած մաքարնաներ, որք կը ծախուին մէկ եւ կէս քիլոնոց թուղթներու մէջ, եւ որք գոցուած են, եւ գործարանին վաճառանիշէն զատ ունին պիտակ մը երաշխաւորող անոր պարունակութեան ազնուութիւնը։

ՊԻԲԻՐ ՔԱՅԶԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ, փուռերուն մէջ կը պատրաստուի նաեւ սպիտակ հաց եւ պաքսիմատ։ Հացի պատրաստութիւնը կը կատարուի մասնաւոր մեքենաներու միջոցաւ՝ որք կը համապատասխանեն Եւրոպայի մէջ ընդունուած առողջապահական վերջին դրութեանց։

Այդ արտադրութեանց մեծ քանակութեամբ սպառումը ապացոյց մ'է իրենց լաւ տեսակին։

Յանձնարարութիւնք ինչ տեսակի համար ալ որ ըլլան փութով կը կատարուին

Զ. ՓԱՒՌ՝ ՏՆՕՐ

Կեդրոնական մթերանոց ի Պոլիս

Ս. Ֆ, Բաբաեանօղուլլարի Թուղթչըլար փողոց

Մասնաճիւղ ի Պանկալթը Պէյօղլու ճամբէ   89

ԿՈՄԻՏԱՍ Ա. ՈՍԿԵԱՆ

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ—ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

ՆՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (Երկրորդ)

ՈՒՂՂԵԱԼ ԵՒ ՅԱՒԵԼԵԱԼ

ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 50,000 ԲԱՌ, ՈՃ ԵՒԱՅԼՆ

Բազմաշխատ հեղինակին սոյն օգտակար գործը կը բովանդակէ հին եւ նոր հայերէնի գրեթէ բոլոր բառերն զատ, գիտական եւ արուեստական բազմաթիւ բառեր, ոճեր եւ ասացուածներ հանդերձ իրենց Գաղղ. Թարգմանութեամբն։ Բառից զանազան առումները բացատրուած են բազմաթիւ օրինակօք։ Սոյն խնամեալ եւ յոյժ կարեւոր գործը ճշմարիտ առաջնորդ կրնայ ըլլալ ուսանողներու ի Գաղղիերէն լեզուի, ինչպէս նաեւ սոյն լեզուի ուսման պարապողներու առ հասարակ։

Գործոյն վերջը աւելցուած է գաղղիերէն լեզուի անկանոն եւ պակասաւոր բայից պարզ ժամանակներու մէկ ցանկն հանդերձ պիտանի եւ կարեւոր ծանօթութեամբք, որք մեծապէս պիտի օգնեն ուսանողին։

Էջ իբր 1000, ընտիր թղթի վրայ մաքուր եւ յստակ տպագրութեամբ եւ զօրաւոր կազմով, որք բառարանի մը համար գրեթէ նոյնքան գնահատելի են որքան պարունակութիւնը։

☞ Գին { Զօրաւոր բաղոթիկ կազմ 25 Դհ.
Լաթակազմ 27, Կիսակաշի 22 »

Կեդրոնատեղին է Օ. Մաքրէոսեան վաճառատունը, Թիւ 27 Ֆինճանճըլար եօղուշու Կ. Պոլիս։ Կը գտնուի Պ. Պալըեցի եւ բոլոր հայ գրավաճառաց քով, ինչպէս նաեւ Բերա Մեծ փողոց [illegible] եւ Քալլի գրատուները եւ Ղալաթիա Մահմուտիէ ճատտէսի Թիւ 42, Ռոման եւ Ընկ. Թղթավաճառնոցն։

ՏԵՂ ՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Տօնօղ փաստաբան Դէորգ էֆ. [illegible]

610   10—0

ՆՈՐ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԾԱՂԿԱՔԱՂ

Հաւաքածոյ աշխարհիկ լեզուէ

Արձակ եւ ոտանաւոր

ՄԻՋԻՆ ԸՆԹԱՑՔ

17րդ Հրատարակութիւն

Ս. ՊԱՐԹԵՒԵԱՆԻ

Հայ լեզուի Ուսուցիչները կրնան դիմել «Դ-գասըէր խան Թիւ 16,» եւ մէյմէկ օրինակ խնդրել տանիլ այս նոր գրքէն։   584   10—1

ՀԱՃԵԱՆ ԵՒ ԲԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՆԻՒԹՈՑ

ՄԵՏԱՔՍ, ՔՈՏՕՆԷ, ՇԱՀԻԼ, ԲՈՒՐԴ ԵՒ ԱՅԼՆ.

ԹԱՒԻՇԻ ԵՒ ԱԹԼԱՍԻ ՎՐԱՅ ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾՈՒԱԾ

ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ՆԻՒԹՈՑ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

ՎԵՐՄԱԿՆԵՐ, ԲԱՐՁԵՐ, ՄՈՒՃԱԿՆԵՐ ԵՒ ԱՅԼՆ

ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԻ ԳԾԱԳԻՐՔ ՄԸ

ՊԱՐԳԵՒ Է ՄԻՇՏ

ՍՏԱՄՊՕԼ. ԷՍԿԻ ԶԱՊԹԻԷ ՃԱՏՏԷՍԻ ԽԶՍԻՏՕՂԼՈՒ ԴԷՄ

Գ. Տ. ԹԵՐԶԵԱՆՑ

Յանձնառու կալուածական գործոց

Գնում, վաճառում, վարձել եւ հոգաբարձութիւն կալուածական գործոց.

Գործողութիւնք փոխանցման կալուածոց, ժառանգական փոխանցում, վճարում կալուածական տուրքոց, կանոնաւորում կալուածագրոց, վերածումն միւլքի վագֆ կալուածոց եւ ամեն այս տեսակ գործողութիւնք։

Գրասենեակ յանձնառութեան ամեն տեսակ աշխատութեանց ճարտարապետական շինուածոց։

Ղալաթիա Սէլանիկ խան Թիւ 26։   611   11—28

Մեծ դեղարան

Ա. ԳՈԼՈԼԵԱՆ

Կ. Պոլիս Թօբճանէ ճատտէսի Թիւ 359

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Շնորհիւ իւր տասնըվեց տարիներէ ի վեր անխոնջ եւ յարատեւ աշխատութեանցը իւր դեղարանը այսօր հաւասարած է Եւրոպիոյ առաջնակարգ դեղարաններու, ի մեծ ծառայութիւն ժողովրդեան, բժշկաց, մասնաւորաբար տեղւոյս եւ գաւառաց դեղագործներու։ Եւրոպիոյ հռչակաւոր դեղարքից գործարանատանց հետ պէտք եղած թղթակցութիւնները եւ կապակցութիւնները հաստատելով ամեն շաբթու իրեն կը հասնին ուրիշ որ եւ է տեղ չգտնուած նորանոր դեղեր ու գործիքներ։

Տեղւոյս եւ թէ գաւառաց համար յանձնարարուած դեղեր կամ բժշկական ո եւ է [illegible] կատարեալ ճշդութեամբ գոհացուցիչ գներով կը ծախուին ու կը ղրկուին ընդմիշտ ընծայելով միանգամայն ամեն տեսակ դիւրութիւններ։

Դեղարանս ունի իւր մասնաւոր սենեակները հիւանդաց համար, ուր ամեն օր բազմաթիւ բժիշկներու այցելութիւնը կ'ընդունի որոնց իւրաքանչիւրը մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ։

Օբէրաթէօռ Տօքթօր Նուրէտտին պէյ քաղաքային եւ զինուորական բժշկական վարժարանաց վիրաբուժական ուսուցիչ ամեն օր ժամը 10-12 ըստ թրքաց։

Տօքթօր Քարագօզ մասնագէտ երկու սեռի ծընընդամիզական եւ գաղղիական ախտերու կը գտնուի ամեն օր ժամը 3-11 իւր հաստատած եւրոպական դարմանատունը։

Տօքթօր Ռաֆայէլեան մասնագէտ ներքին եւ արտաքին հիւանդութեանց ամեն օր ժամը 3-5 ըստ թրքաց։

Տօքթօր Զօլաքեան մանկաբարձ եւ մասնագէտ կանանց հիւանդութեանց ամեն օր ժամը 2 6 ըստ թրքաց եւ ուրբաթ օրերը ձրի աղքատաց համար։   593   15 35

ԼԱՄՊԱՐ ՇՐՋՄՈՒԼԻԿ

ԼՈՒՍԱՇՈՂ ԵՒ ՉՆՈՒԲԻ

ՄԱՎՐՕԿՈՐՏԱԳՕ դրութեամբ

(ՄԵՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ)

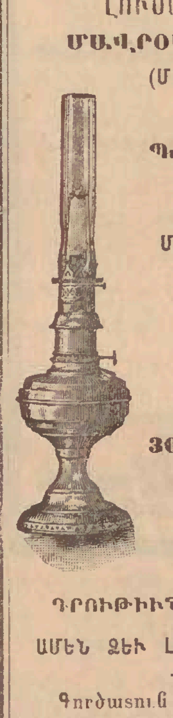

Անձման իտէալ լոյս

Պատրոյգ չկայ   հոտ չկայ

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԻՉ ԶՈՒՆԻ

Միօրինակ լոյս   Մաքրութիւն

ԲԱՑԱՐՁԱԿ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

Փօրֆիւրիւով

Ձեռք կը բերուի

30 % Խնայողութիւն

Քարիւղի վրայ

—o—

ԴՐՈՒԹԻՒՆ ԳՈՐԾԱԴՐԵԼԻ

ԱՄԵՆ ՁԵՒ ԼԱՄՊԱՐՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

—o—

Գործատուն եւ վաճառատուն

Բերա, Մեծ-Փողոց

Պասաժ դ'Անթուան, 10 էն 15

Կ. ՊՈԼԻՍ   44—104

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՑ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1882ԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ ԹԱՀՄԻՍ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 53

ՂԲԻՒՐԻՆ ՃԻՇԴ ԴԻՄՑ

☞ Ասկից 14 տարիներ առաջ, երբ մեր մէջ զանգատներ կային թէ առեւտրական այս ճիւղը միայնոյ կողմանէ չի մշակուիր, եւ թէ նպարավաճառութիւնը միշտ օտարազգիներու սեպհականութիւն է եղած, այս վաճառատունս հաստատել ձեռնամուխ եղայ. որուն այս երկար ժամանակեայ գոյութիւնը, աւելորդ է ըսել, իւր հետեւած ուղղամիտ եւ հաւատարիմ ուղղութեան մի զօրաւոր ապացոյցը կրնայ նկատուիլ անշուշտ։ Այժմ, տնտեսական ծանօթ կացութիւնը զիս կը ստիպէ ծանուցանել թէ վաճառատանս յարատեւութիւնն ու գոյութիւնը՝ որ ցայսօր երբեք անպատուաբեր հանգամանք մը չէ ունեցած հրապարակին մէջ, այլ եւս տոհմակիցներուս համակրութեան չափէն կախեալ է, որուն յուսամ թէ արժանի պիտի համարուիմ։

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին լաւագոյն ապրանք՝ միշտ օրուան գինով։   468 45—72

ՄԵԼՔՈՆ ՏԷՕՔՄԷՃԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ԷՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ

ԳԻՆ 22 ՂՐՇ.

[illegible] երկրորդ տպագրութիւնն ալ սպառած ըլլալով, եւ միւս կողմէն՝ ԱՄԷՆ ԲԱՌ պարունակող բառարանի պէտքն զգալի ըլլալով, Եղիա էֆէնտի Տէմիրճիպաշեանի յանձնուեցաւ յօրինել Ֆրանսահայ Բառարան մը, որ անդրգիտս շարունակութեամբ առաւ ի լոյս կ'ընծայուի։ Տեղւոյ խնայողութեան համար ի գործ դրուած արուեստական միջոցներու շնորհիւ անհաւատալի խտութիւն մ'ունեցող միջակադիր սոյն Ֆրանսահայ բառարանը, յօրինուած հետեւողութեամբ Լիդրէի տիեզերական բառագրքին, կը պարունակէ Ֆրանսերէն լեզուին գրեթէ բոլոր բառերն իրենց բոլոր առումներով, ուղեւ եւ ամենէն գործածական ոճերն։ Տէմիրճիպաշեան էֆէնտի բառաշինութեան մասին իւր ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն որով բազմաթիւ բառերով ճոխացուցած է հայ լեզուն, գտած է լեզուին պակսած գրական, գեղեցկագիտական, իմաստասիրական, գիտական եւ արհեստական բառերուն հայերէններն, այնպէս որ կատարեալ բառագիրք մը կրնայ համարուիլ Բառարանս ունեցած այս եռեակ առաւելութեամբը, այսինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելութիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորակերտ հայերէն բառից։

Այս բոլոր առաւելութեամբը Ֆրանսահայ Բառարանս, որ կը պարունակէ 966 երես, կազմեալ՝ կը ծախուի անօրինակ գնով։   522   39—40

Տոքթ. Յակոբ Մանուկեան

Տասներկու տարիներ Դասմէճեանի Նահանգին արանց ու կանանց հիւանդանոցներուն մէջ բժշկութիւն ընելով մասնագիտութիւն ստացած է արանց ու կանանց յատուկ ծննդական գործարաններու ու մորթի հիւանդութեանց եւ վիրաբուժական գործողութեանց։ Տոքթ. Մանուկեան մայրաքաղաքս գալով հաստատուած է Կէտիկ-Փաշա հայոց եկեղեցւոյն մօտ 32 թիւ տունը, ուր կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները։ Երկուշաբթի ու հինգշաբթի օրերը ժամ 7 էն 10, ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։

590   13 20

Դերձակ վաճառական

ՓԷՇՏՄԱԼՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Պահճէ-գաբու, Համիտիէ Թիւրպէսի ճիշդ դիմաց Թիւ 21

Ճաշակի տէր անձանց գնահատուած այս դերձակ-վաճառատունը, որ երկար ատենէ ի վեր հռչակ հանած է իր ծախած կերպասներուն ազնուութիւնովն ու կարած հագուստներուն վերջին ձեւի անթերութիւնովը, հասարակութեան աւելի եւս օգտակար ըլլալու եւ իր յաճախորդներուն ամէն նորաձեւութեան համեմատ հագուստ կարենալ հագուցնելու համար, Գաղղիական եւ Անգլիական վաճառատուններուն հետ կնքած պայմանագրութիւններովը, թէ գոյնի եւ թէ գործուածքի մասին առաջին անգամ հրապարակ ելած նորաձեւ ապրանքներէն միշտ ճոխ հաւաքածոյ մը կը տանայ։ Իր վաճառատան մէջ պաշտօնավարող դերձակներէն իւրաքանչիւրը մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ, որոց գլուխը կը գտնուի **Պազար Միքիքէրի** նախկին **Մագասատուր** Մ. Պլաժ։

Ջերմապէս կը յանձնարարենք այս վաճառատունը, ճաշակի տէր անձանց։

558   25—48

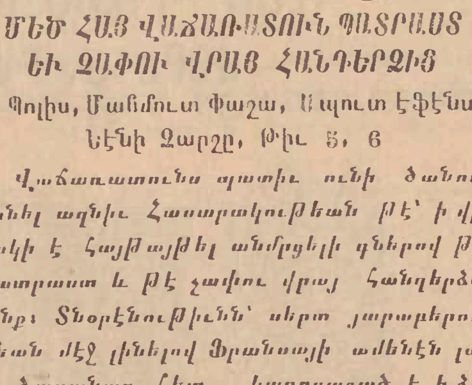

ԱՊԱՌԻԿ

1896 տարւոյ նոր ձեւով եւ դրութեամբ կատարելագործեալ, Անգլիական առաջին կարգի հեծելանիւներ։ Կը վաճառուին եւ ՎԱՐՁՈՒ կը տրուին սակաւական կամ շաբաթական վճարմամբ։

Մրցման, պտոյտներու եւ խորդուբորդ ճամբաներու համար յատուկ հեծելանիւներ։ Գիներն անհաւատալի կերպիւ աժան, վճարմանց մեծ դիւրութիւններ կը տրուին։

Մասնաւոր խնամով նորոգութիւնք եւ նիկլաժ դիմել առ՝ Արմենակ Ս. Իւթիւճեան 4, 5, 6 Մէյմանէթլի-Խան (Քէրէսթէ-Լիմանի քով) Մարսաւան փողոց, Ղալաթիա։   58 – 72

ԲԱԶԷ

ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՒ ՎՐԱՅ ՀԱՆԴԵՐՁԻ

Կ. Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Ապուտ Էֆէնտի Նէնի Զարշը, Թիւ 5, 6

Վաճառատունս պատիւ ունի ծանուցանել ազնիւ Հասարակութեան թէ՝ ի վիճակի է հայթայթել անմրցելի գներով թէ՝ պատրաստ և թէ չափու վրայ հանդերձեղէնք։ Տնօրէնութիւնն՝ սերտ յարաբերութեան մէջ լինելով Ֆրանսայի ամենէն լաւ գործարանաց հետ, կարողացած է ի ձեռին ունենալ ազնիւ չուխայներու ստուար քանակութիւն մը որ հրապարակի վրայ ծախուած պատրաստ հանդերձեղէններու ցաւալի վիճակն և սղութիւնն իսկոյն կը պարզէ լաւ գիտողին։ Գերման-Աւստրիական կեղծ պատրաստութիւններէ խորշած, միայն զուտ բուրդ Ֆրանսական, Անգլիական և Պելճիքական լաւ ապրանքներ տեղական ընտիր գործաւորութեամբ պատրաստել և աժան գներով ծախել, այս եղած է վաճառատանս նշանաբանն։ Հրապարակին չուխայ գնելով, պատրաստ զգեստ ծախելու ճգնող վաճառատուններն այցելելէ առաջ, կը խնդրուի անգամ մը դիմել մեր վաճառատունն ալ։

Վերջին գին. Թիւը 2 դրշ.

540   31—100

ԴՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ [illegible], ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորաձեւ գործիքի մը միջոցաւ ամենաստուարիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն [illegible] կը հանեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ [illegible], եւ գիտական արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականին, դիմի ձեւաւորութիւն — (ըստ տարբերի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ «Կիրտոնին» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Ամերիկացւոց դեղերու, եւ նորահնար առ ցանկներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ փողոց Բերա, (Եանիի գործարանի դրան յայնկ ճիշտ Զպաքճեանց դէմը)։

Դատարանի յանձնաբողը կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բացուած Խրիստովի փողոց ամեն օր։

Յ. Գ. Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ժամանները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։   410

ԴՕՔԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱԿԱՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Կալաթա կամուրջին դէմը Թիւ 7

546

Արմատական բուժում հիւանդութեանց

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Ելեկտրական—մագնիսական սարուածներ մանեէթօ—կալվանիք՝

Գլխացաւերու, յօդացաւերու, ջղացաւերու, կաթուածներու, ջղային տագնապներու, ընչափքհնձութիւններու, հազերու, արիւնաթօթութեանց, կանանց հիւանդութիւններու եւայլն բուժման համար։ Հրաշալի ախտաբուժական համաճարակներու, իր գործածութիւնը ծանօթ է և դիւրին, ազդեցութիւնը անհունապէս տեւական։

Գին 30 դրուշ մէկ հատանուտի
» 60 » երկու »

չգծայով մը։

Ընդհ. կեդրոնատեղի Տօքթ. Մորրիի քով, Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, և ամեն դեղարաններու մէջ։   551   26—36

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՆԻՒԹԵՐ

Մանկապարտէզի նիւթերու ճոխ հաւաքածոյ մը, չափաւոր գիներով, պատրաստ է «Բիւզանդիոն» գրատան մէջ։ Պէտք ունեցողք՝ կրնան դիմել ի Ղալաթիա, Սեղբոս Խան, Թիւ 5 (Բերճէնտէ Պազար) որ միակ կեդրոնավայրն է յիշեալ նիւթերու։   558   13—21

ԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ

ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ ՄԵԹՈՏՈՎ

Կուսուցուի Ֆրանսերէն, Անգլիերէն, Գերմաներէն, Ռուսերէն լեզուները։ Մասնաւոր դասեր կանոնաւոր ծրագրի համեմատ։ Դիմել Մ. Յօրտից Շահնազարի գրասենեակները, ի Տէյիրմէն Խան, Ղալաթիա։

ԱՊԱՌԻԿ

Եւ կանխիկ պայմաններով վաճառուում ամեն տեսակ գրքերու։ Ամսականով ընթերցում գրքերու։ Զօպանեանի Դուրեանը, Պարոնեանի, Գաբագաշեանի, Պալասանեանի երկասիրութիւնները։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԵՐ (հին)

Ամեն տեսակ Եւրոպական ոչ շատ հասարակ եւ արեւելեան դրոշմներ կը գնուին։ Դրոշմավաճառներու համար մասնաւոր պայմաններով ընտրուած դրոշմներ կը ծախսուին շատ աժան։   542   30—30

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ Ի ՌՈՒՍՉՈՒՔ

Հ. ԵՒ Ա. ՍԵԹԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1878, Մեծ վաճառատուն Նորաձեւութեանց

Թօհաֆճի խան Սուլթան Համամ, աղբիւրին մօտ Թիւ 4 Եէմիշճի տպարանին կից, Կ. Պոլիս

Արդուզարդի և Նորաձեւութեանց վերաբերեալ ամեն տեսակ ապրանքներ։

Պատէ. — Պարզ եւ Մուսլինի վրայ, բանուած ամեն լայնքով. մասնաւորապէս Օժիտի համար ճոխ տեսակներ, Վօլանններ Երոտներու համար։ – **Տանթէլա.** —Վալանսիէն, Դառօ, Թիւլ, Քէօրիւր, Շանթիյի, Պարթօն, Իսպանիէզ ամեն տեսակ, Մետաքսէ, Բթանէ եւ Բուռ դէ։ —**Բասմանթրրի.** — Պունճուրով, եւ առանց Պունճուրի Մետաքսեայ եւ ոսկեզօծ զանազան տեսակներ, Մոթիֆ, Կաանիթիւռ, Սէնթիւր, Մառապու, Փետուր եւ այլն։ — **Դօրտէլա.** — Կրօն, Մուառէ, Սաթէն, Ֆանթէզի, Շանժան, Թաւշեա ամեն տեսակներ ամեն լայնքով։ — **Դրէբ եւ կազ.** — Գուէբ տը Շին, Գուէբ Անկլէ, Դուէբլիս, Կազ, Կոբնատին, պաշէժ բուրդ եւ մետաքս, Թաւլաթան, Մուսլին եւայլն։ — **Ժիւբէօյ.** — Ամեն տեսակ Ֆանթէզայէ Ֆարէօյլ, Ֆիշիւ, Շարբ, Անտալուզ, Գիլսարկի վէլօ, Թիւլ վաբագդը բանուած եւ Տանթէլայէ, ծրարով եւ պատրաստ շինուած. Ճիպինցուներ։ — **Ձեռնոց.** — Կաշիէ, Մետաքսէ եւ Բթանէ։ — **Քօռսէ.** — Գաղղիական ընտիր եւ ձեւաւոր, պարզ, Բրլուշով եւ մետաքսէ։ — **Հարսանեկան Բօդեր.** — Կնունքի համար Տօլ հագուստ եւ Գլխարկ։ — **Բրդեղէն ապրանքներ.** — Շալ Ֆիշիւ եւայլն։ — **Շալեր.** — Շալ Գոսաւաներու համար, ծաղկով նաեւ Ֆինօ Շալ Էբօսէ ամեն մեծութեամբ։   588

Ամենքն ալ առաջնակարգ գործարաններէն բերուած։ Ճաշակաւոր եւ ճարուստ զանազանութիւն։ ՈՐՈՇ ԳԻՆՆԵՐ եւ աժանութիւն։ Մեծաքանակ եւ Փոքրաքանակ վաճառումնք

ՓՇՈՐ ՊՐԱՈՒ

Միւնիխ, Գավիէն

Հայտնելից Գերմանիոյ կայսր ու Բրուսիոյ Թագաւոր

Վիլհէլմ Բ.ի

Պաւիերայի գարեջուր, Կ. Փշորի գարեջրատան

Առեւտրական Խորհրդական

Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Թագաւոր կայսեր եւ Պաւիերայի

խնամակալ իշխանին

Առաջնակարգ գարեջուր Պաւիերայի, ուրիշ ամեն գարեջուրներէն գեր ի վեր, բուրավէտ զոտ, համով եւ զօրաւոր ըմպելի, ամեն եղանակներու յարմար, ծանուցուած ու յանձնարարուած նշանաւոր բժիշկներու կողմէ։

Գարեջրատունը 1820ին հաստատուած է. ինք առաջինը եղաւ որ 1854ին սկսաւ գարեջուր արտահանել շիշով։

Տարեկան արտադրութիւնն է 600,000 հէկտոլիտր։ Կեդրոններ Գերմանիոյ եւ Զուիցերիոյ բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ, ի Լոնտոն, Փարիզ, Հավր, Ռուէն, Պրուսէլ, Լիէժ, Անվէրս, Ամստէրտամ, Հաակ, Ռոթերտամ, Միլան, Հռոմ, Վիեննա, Նիւ-Եորք եւ այլն

Մետալներ եւ վարձատրութիւններ՝ Միւնիխի [1854], Քէօլնի [1865], Փարիզի (1867, Վիեննայի 1873], Հալէնտայի [1874], Ֆիլատելֆիայի (1876), Նիւրէնպէրկի [1882, ոսկի մետալ], Ամսթերտամի 1883, ոսկի մետալ], Պրուսէլի [1888, ոսկի մետալ եւ պատուոյ վկայագիր], Մելպուռնի (1889, առաջնակարգ արժանեաց շքադրամ), [illegible]։

Փշոր Պրաու գարեջուրը կը վաճառուի հետեւեալ գարեջրատուններէն.

Տէմէդրարօբուլօ եղբարց քով, Բերա, Մեծ-Փողոց, Ռուսական դեսպանատան դէմ, Թիւ 430։

Բոլոր Արեւելքի համար միակ ներկայացուցիչն եւ շիշով գարեջրավաճառողներէ։

«Փշոր Պրաու»

Վիլհէլմ Բալուրա

Բերա Մեծ-Փողոց, 1388   25   Պազար Ալման   578   52—78

Կաներ, ֆանթէզի եւ իւղուկ'ան պարտէզի փոքր կաներ։ Աստնին նիւթ, խոհանոցի անօթներ, բիւրեղներ, յախճապակի, բեղղոյալզարդ սարուածներ, բեղղոյալոր վառարաններ, լուացքի նիւթեր, հայելաւոր դարակ, սառնոցներ, լամպարներ, ջահեր, ծածկոցներ, սեղանասպասք, մետաղէ նիւթեր, ոսկեղէնեղէն, պղնձեղէն, գեղարուեստական ու պերճանքի նիւթեր, կաշեղէն, թղթապանակ, փոստարանի պարունակ, դրամապանակ, այցաքարտի պահարան, եւ այլն։ Գրասենեակի նիւթեր, թղթեղէն, ուղեւորութեան նիւթեր, արկղ, պայուսակ եւ այլն։ շիշեր, հոտեղէն, խոզանակներ, ֆանթէզի նիւթեր, զոհարեղէն, ծխելու նիւթեր, լուսաւորութեան նիւթեր. մարմնամարզի նիւթեր, խաղալիկներ, զանազան խաղեր, լուացարան, տուփ, Թռչունի վանդակ, շաքարեղէն, պիսքիւի եւայլն։ ծրագներ, լուսանկարի ալպոմներ, տղու կառքեր, հականեխականներ, մոմեր, լուսավառութեան ապտերներ եւ այլն։ Գաւազաններ. հովանոցներ, արեւանոցներ, պատի եւ պատի ժամացոյցներ, հայելիներ, ուղեւորութեան հայելիներ, ձեռագործի ու գրպանի նեսեսէռներ, դիտակներ, րամեստական ծաղիկներ։

Մահմուտ Փաշա Թիւ 211 եւ Ղալաթիա Գարաքէօյ (կամուրջին դէմ, Գօմիսիոն խանին անկիւնը) Թիւ 9

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆԸ

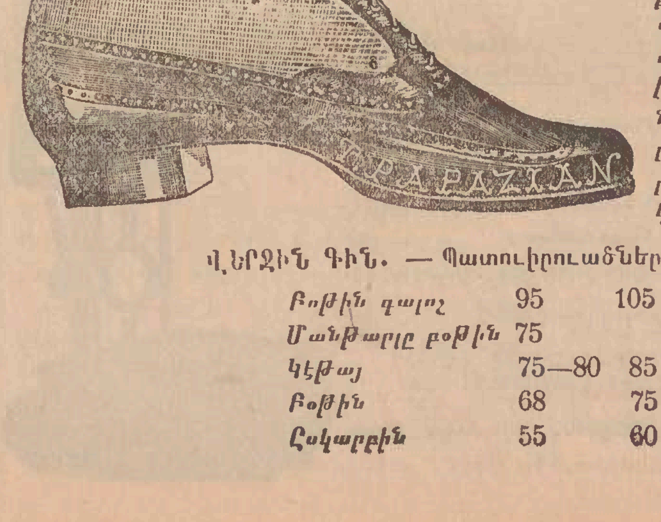

Որ տարիէ մը ի վեր ապրանաց սղութեան համար կօշիկներու գիները բարձրացուցած էր, վերջերս ի դիւրութիւն և ի գոհացում իր արգոյ յաճախորդաց Գաղիոյ առաջնակարգ կօշկագործներէն մեծ քանակութեամբ ապրանք բերել տալով գիները նորէն իջեցուցած է. ունի ամեն ձեւի և ամեն չափու վրայ խնամով պատրաստուած կօշիկներ, նաեւ չափու վրայ կօշիկներ շինելով ամեն նրբաճաշակ և դժուարահաճ գնողներն իսկ ամենայն կը գոհացնէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ. — Պատուիրուածները 10 դրուշ աւելի

Բօթին գալոշ	95	105	կիսաէ
Մանթարը բօթին	75		
Կէթայ	75—80	85	»
Բօթին	68	75	»
Ըսկարբին	55	60	»

561   36—78

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 12 433 000
ՀԱՍՈՅԹ 1895 ՏԱՐՒՈՅ 3 161 300

ՆՕՐՒՀԻՉ ՅՈՒՆԻՕՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4 671 100
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,245,300

[illegible]ութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած [illegible] [illegible]ութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 կ· սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ և Պօլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեան

ՍԻՐՕ ՏԸ ՌԷՖՕՌ ԻՕՏԷ

ԳՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

SIROP de RAIFORT IODÉ

Բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած' Սիրօ Անթիսքօռպիւթիքի և Մօռիւ ձկան իւղին տեղ' աւշականութեան, տժգոյն ու տկարակազմ տղայոց մորթի փշտիկներուն դէմ. ինչպէս նաև վիզի գնտիկները հալեցնելու և ախորժակը բանալու համար:

Փարիզ, 8. Վիվիէն փողոց
և բոլոր դեղարանաց մէջ Ա.

Տօքթ. Յ. Շիրինեան

Իւր բնակութիւնը հաստատած է Գում-Գաբու Պատրիարքարան փողոց (Մօլլա Պաշը) թիւ 15 տունը, ուր կընդունի ամեն օր իրեն դիմող հիւանդները:

Իւր ստացած երկարամեայ փորձառութեամբն եւ գիտական վերջին մեթոտներով պիտի դարմանէ երկու սեռի ներքին ամեն տեսակ հիւանդութիւնները ինչպէս նաեւ տղայոց տկարութիւնները:

Ձրի դարման, ամեն հինգշաբթի կէս օրէ վերջ իւր բնակարանը: 587 23—40

ՆՈՐՈՒԻՂԵՅՑՈՑՑ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուդարձին հանդիպելով ի Հավր):

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիայէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Բաթաքօլօ, (փոփոխակի ալամադա) Շիրա, Սէլանիկ, Քավալա, (փոփոխակի Տէտէ-Աղաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս:

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալա) Սելանիկէն, Շիրաէն, Քալամադաէն փոփոխակի Բաթաքօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ:

Բաց աստի, ամեն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով:

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնըհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս (փոփոխակի Սամոս) Պէյրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բօռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, նորէն Պէյրութ, Բօր-Սայիտ, Աղեքսանտրիա, Մարսիլիա:

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիայէն եկած սուրհանդակներով: Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ:

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ' Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիայէն եկած սուրհանդակներով: Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ: 425

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ՓՈԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
906,000,000 ՖՐԱՆՔ
Տնօրէնութիւն Եւրոպայ

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ զ'Իթալիէն. 1, 3, Ըր Լը Բելթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ 1845ին հիմնուած է ի վեր

Ապահովագրեալներու վճ. 1 Միլիառ— 123,000000

1895ի տարեվերջին

Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000000

1896 յունուար 1

Ակտիւը եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	40,000000
Յաւելեալ դրամագլուխ	124,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 4Միլիառ—	141,000000

[illegible]

Շահաբաժիններու բաշխմամբ և ապահովագներու վերադարձմամբ' ի դէպ մահու:

Պայմանագրութեան նոր եղանակ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս: ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ. Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Վոյվոտա փողոց, Վիքթորիա խան, Ղալաթիա

ԱՐԵԱՆ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ

APPAUVRISSEMENT DU SANG

Անարիւնութիւնը, գունատութիւնը, ստամոքսի հիւանդութիւնները, սպիտակ գալուստները արագօրէն ազդելու համար թմբեալ երկաթի և ֆոսֆատի պէտք ունին. Ասոնք միացած կը գտնուին ԼԸՐԱՍ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՖԷՌԻՆ մէջ, յոյժ յանձնարարելի փոփոխակութեան, անախորժական տղայոց և դժուարաւ զարգացող աղջիկներու համար:

8, Վիվիէն փողոց, Փարիզ
և բոլոր դեղարանները Ա.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿ ԱԻՆ Ի ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ

[illegible]

Մեկնելի շոգենաւը Նովօրոսիսք պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում սեպտեմբեր 15ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.):

Անտուրէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի սեպտեմբեր 22ին (Ը. Ե.):

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

[illegible]

Նաւուղեկի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
575 Ռամեանէ փողոց թ. 10

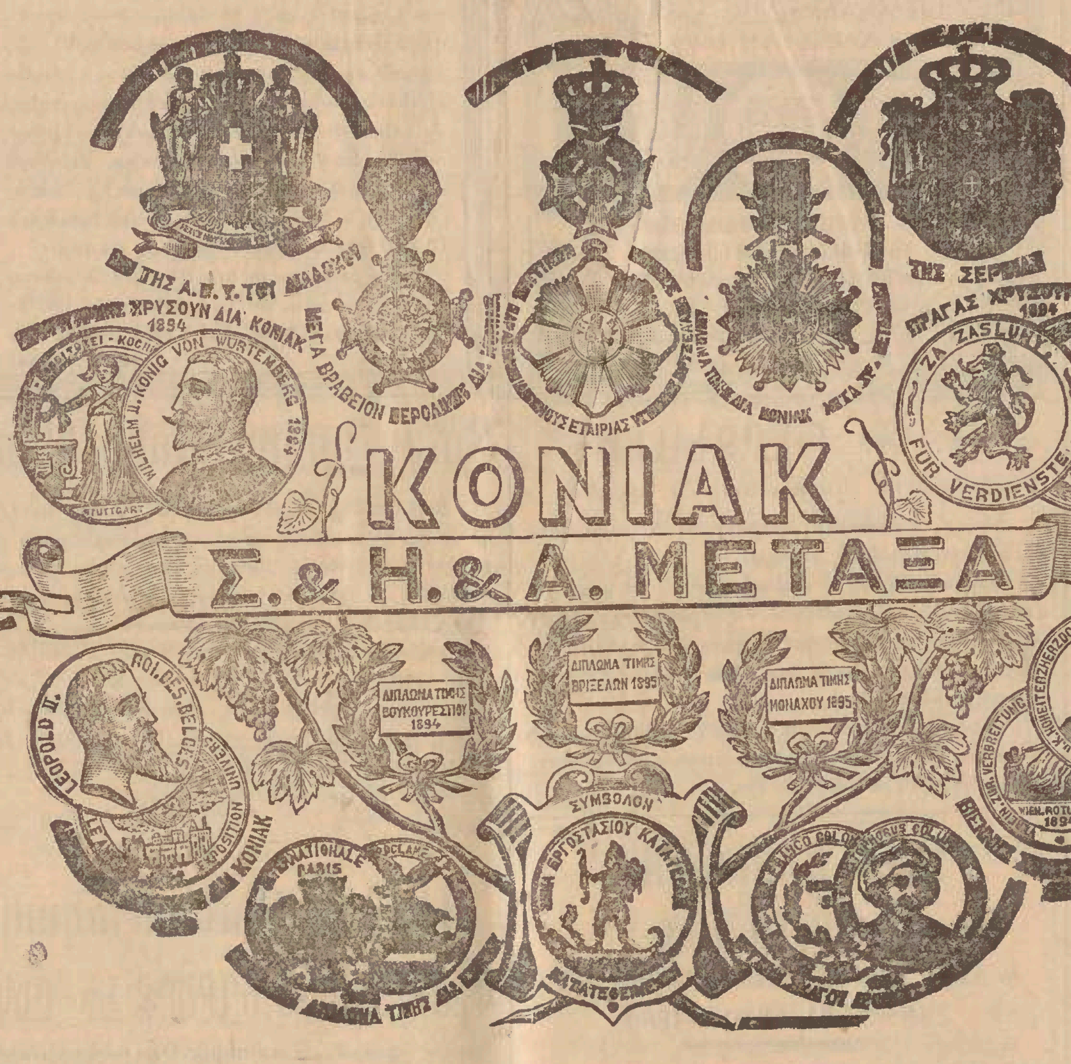

LA VIGNE—ԱՅԳԻ

ԳՈՆԵԱՔԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ի ՊԻՐԷՈՆ
EAU DE VIE DE VIN—COGNAC SUPERIEUR
ՋՈՒՏ ԽԱՂՈՂԷ ԵՒ ՀԻՆ ԳԻՆԻԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՔՈՆԵԱՔ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ՅՈՒՆԱՑ ԹԱԳԱՒՈՐԷՆ ՍՏԱՑԱԾ Է Ս. ՓՐԿՉԻ ԱՍՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆԸ
Հայթայթիչը Յունաց Թագաւորին եւ Գահաժառանգ Քոնսթանթին իշխանին, ու Սերպիոյ Աղեքսանդր Թագաւորին.

Այլ եւ այլ ցուցահանդէսներէ ստացած 12 մեծ մրցանակներէ, պատւոյ վկայագրերէ եւ ոսկի մետալներէ զատ, վարձատրուած է նաեւ 1894 ի Անվերսի քոնեակի ցուցահանդէսէն, Վիեննայի, Բրաղայի եւ Շտուտկարդի արուեստահանդէսներէն' ոսկի մետալներով, իբրեւ աղէկ գինիի ոգի (eau de vie de vin) պատւոյ վկայագիր ստացած է 1894 Պուքրէշի, 1895' Մոնաքոյի, 1895 Սէնդ-Էթիէնի ոսկի խաչով հանդերձ. մեծ մրցանակ ոսկի խաչով մէկտեղ 1895 ին Վերոլինայի, Ժընեվի Արուեստահանդէսներէն եւ Շիքակոյի 1895 ի աշխարհահանդէսէն' իբրեւ զուտ ախորժ խաղողի գինիով պատրաստուած քոնեաք:

Ասոնցմէ զատ Պրուսէլի «առողջաբանական յառաջդիմութիւն» ընկերութիւնը Մեթաքսա քոնեակի պատուականութիւնը եւ անոր մեծ մրցանակները ստացած ըլլալն իմանալով սոյն գործարանի տնօրէն Պ. Սպիրիտոն Մեթաքսան պատւոյ անդամ ընտրած է իրեն եւ վկայագիր ու մետալ-խաչ մը ղրկած է: Նմանապէս Փարիզի երկրագործական, ծեւագործական եւ վաճառականական ակադեմին զինքն անդամ ընտրած է եւ վկայագիր տուած:

Ս. եւ Ի. եւ Ա. Մեթաքսայի քոնեակը ոչ ֆրանսական սիստեմի վրայ երեք մեքենայով կը պատրաստուի

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՌՉԱԿ ՎԱՍՏԿԱԾ Է

սոյն գործարանին տարեկան արտադրութիւնը կը հասնի 1,200,000 շիշ քոնեաքի

Թուրքիոյ, Եգիպտոսի, Պարսկաստանի, Արաբիոյ, Ռուսիոյ, Ռումանիոյ, Պուլկարիոյ եւ Եւրոպիոյ, ու Հնդկաստանի եւ Ամերիկայի այլ եւ այլ քաղաքներ ղրկուած վաճառքին տարեկան քանակութիւնն է, ինչպէս պաշտօնապէս կը հաստատեն շոգենաւային ընկերութեանց գործակալութիւններն ու Պիրէոնի քաղաքապետութ 35,000 սնտուկ եւ 900 տակառ. —Պահեստի վաճառքին քանակն է 600,000 օ ան որ կը գտնուի ի Պիրէոն Արիսպիտ, Ալիբէր, Նիքիդա, Բարթենակոյիոն, Բապուպուլիա փողոցներն' եւ երկաթուղիի կեդրոնատեղին գտնուած եօթը վաճառատեղիներու մէջ:

Զուտ միայն խաղողի գինիէ պատրաստուած այս Մեթաքսա քոնեակին ճշմարիտ ըլլալու մասին Յունաստանի եւ օտարազգի մեծանուն քիմիագէտներու կողմէ տարրալուծում կատարուած է:

Այս քիմիագէտներն են. — Ֆերտինան Ժան, քիմիագէտ Փարիզի առողջապահական եւ զննական ընկերութեան: Վոն Հարմիլ Ռոս, տնօրէն. Տոքթ. Ռուսէֆ, բրոֆէսոր եւ քիմիագէտ Սոֆեայի եւ Պուլկարիոյ իշխանին: Ս. Սթրադի, բրոֆէսոր եւ Պուքրէշի քիմիագիտական համալսարանին տնօրէն: Տոքթոր Պետնար բրոֆէսոր քիմիագիտութեան եւ բժիշկ Պուքրէշի արքայական պալատի: Տոքթ. Սեիրիմ անդամ բժշկական ընկերութեան Պոլսոյ: Բ. Սինկրոս, քիմիագէտ վկայեալ Զուրիխի համալսարանէն: Եւ հռչակաւոր բժիշկներէն, ինչպէս Տոքթ. Զամպաքօ փաշա ի Պոլիս. Տոքթ. Քոմանարոյա' առաջին բժիշկ Եգիպտոսի Խտիվին, Տոքթ. Ս. Զանկարոլա, առաջին բժիշկ Յունաց հիւանդանոցին Աղեքսանդրիոյ, եւ Աթէնքի համալսարանին բրոֆէսոր եւ հիւանդանոցներու տնօրէն Տոքթ. Օրֆանիտէի, Դ. Աֆէնտուլի, Քարամիցա. Հաճիմիխալի Բանսօլա, Զիննի, Կալլանի, Մարսի: Ս. Ի. եւ Ա. Մեթաքսա գործարանը յանձն կառնէ վճարել 100,000 ֆրանք անոր որ կարենայ հաստատել թէ իր քոնեակին զտութեանը համար հրապարակ հանած անուններն ու տիտղոսները ճշմարիտ չեն, եւ սոյն վկայականները իր գործարանն այցելողներուն տրամադրութեան ներքեւ դրուած ըլլալը կը ծանուցանէ:

Այսքան վկայագիր, պատւոյ մետալ, արքայական տիտղոս եւ հռչակաւոր գիտուններու կողմէ յանձնարարուած այս ՄԵԴԱՔՍԱՅ ՔՈՆԵԱՔԸ զուտ եւ ամենաընտիր ըլլալու մասին բնաւ տարակոյս չի մնար, որով նախամեծար կը համարուի:

Ընդհանուր ներկայացուցիչք ի Թուրքիա, ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕԲՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ, Մումհանէ թիւ 42, Ղալաթիա:

AYER'S

HAIR VIGOR

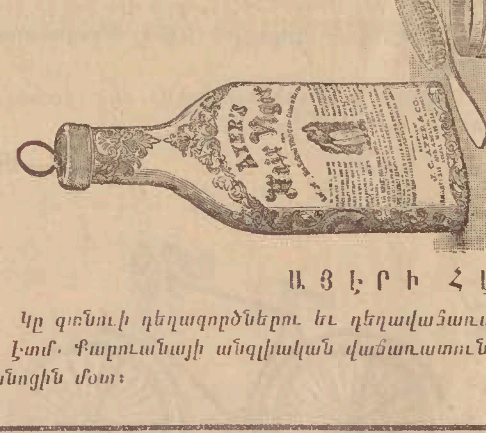

ԱՅԷՐԻ ՀԷՅՐ ՎԻԿՈՐ

ՄԱԶԵՐԸ

Առատօրէն կաճեցնէ
եւ անոնց գոյնը կը վերահաստատէ

Թեփուկը կը բուժէ, գլխուն մորթը կակուղ, առողջ եւ թեփէ զերծ կը պահէ:

Տիկին մը կը գրէ. «Ուրիշներուն օգտին համար պարտաւոր եմ ըսել թէ վեց տարի առաջ մազերուս մեծ մասը թափած էր եւ մնացեալ փոքր մասն ալ ճերմկեր էր: Այէրի Հէյր Վիկորը քանի մը ամիս գործածելէ ետքը, մազերս սկսան բուսնիլ իրենց առջի գոյնովը:

ԱՅԷՐԻ ՀԷՅՐ ՎԻԿՈՐԸ

Կը գտնուի դեղագործներու եւ դեղավաճառաց քով: Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն' Պ. Էտմ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Եւիքսէք Գալտըրըմ, Վոյվոտայի պահականոցին մօտ: 603

ԱՅԷՐԻ ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԼԱ

[illegible]

Ամէն տեսակ այտուցքներ կանհետացնէ. մորթի վէրքերը կը բուժէ, սպառած ոյժը կը վերանորոգէ եւ հիւանդութեան բոլոր տարրերը կը վանէ: Անոնք որ անմարսողութեան, ընդհանուր տկարութեան կամ ապականեալ արիւնէ առաջ եկած եւ է տկարութիւն ունին, Այէրի Սարսափարիլլան գործածելու են. Տկարին ուժ կուտայ եւ ընդհանուր մարմինը կը զօրացնէ: Կերակուրները անդարար, քունը կազդուրիչ և կեանքը ախորժելի կ'ընէ:

ԱՅԷՐԻ ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԼԱՆ

[illegible] աշխարհի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջ:

AYER'S SARSAPARILLA

COLUMBIAN AYER'S SARSAPARILLA EXPOSITION

Կը գտնուի դեղագործներու եւ դեղավաճառաց քով: Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն' Պ. Էտմ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Եւիքսէք Գալտըրըմ, Վոյվոտայի պահականոցին մօտ: 607

L'ANCRE ԼԱՆՔՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ
133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ	206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, Նախագահ
» Ռուտոլֆ Հոհոս, դեր-նախագահ
» Ժօզէֆ Հոհոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քօլօման Նաքօ » » »
» Անթուան Բրօրէշ տ'Օսթէն
Թէոտոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնինկ - Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՐ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԷՕՆԷԼ ՓՕՆՏԻ
Գլխ. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գօճամանօղլու խան թիւ 7, 563

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒԻՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց զմելիները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօնն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մեքենաշինեալ մարքան կը կրեն: Ոմանք այդ զմելիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զմելիներուն վարկը կը կորսնի:

Ճօնն Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն: Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել զմելիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ զետնուած մարքային ու անգլիական տառերուն:

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է:

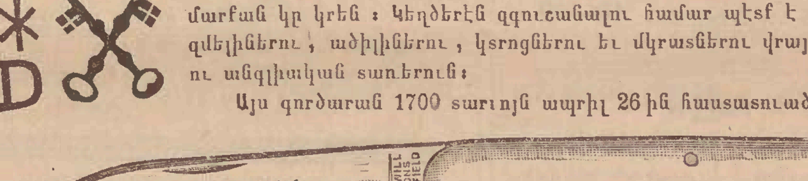

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլներ գործարանին:

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ: Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլների դրամարկղներու տոկունութիւնը:

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առժան բլաքէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. Նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յասուկ լամպարներ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային զինուորականաց յասուկ կօշակներ, բոլորի մեքենաներ եւ այլն:

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ: 564

ԷՔՍԲՕՌ ՎԷՌՊԱՆՏ

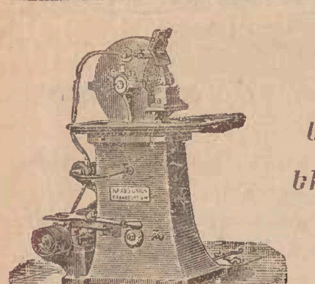

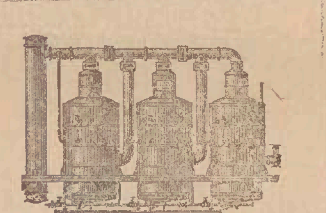

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

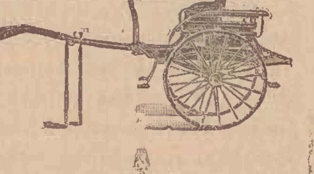

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերուն Ղալաթիա, Բէրէմպէ Բազար եւ Մէհրէմէ փողոց, Թիհարէթ խան [Նախկին կեդրոնատեղի Րէժիի]

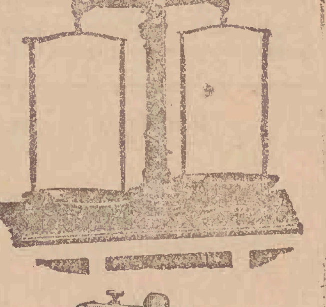

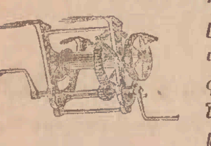

Մեծ մթերք զանազան մեքենաներու, որք են' շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու քարիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի եթէ յաճախորդն ուզէ: Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 քիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարայի: Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, քերան բացող մեքենաներ, երկաթաթիթեղէ եւ թանձրաքարտէ թիթեղագործներ, թիթեղա-ործութեան, [illegible]թեան, կոպղարարութեան, [illegible] մեքենաներ, [illegible] մեքենաներ, [illegible] երկաթէ զորանիկներ, [illegible] լամպարներ, ճեմիշի կազմածք, [illegible] մեքենայ, եւն. եւն.

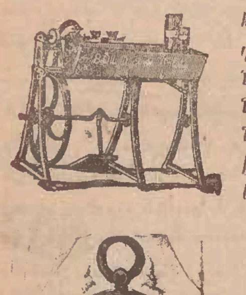

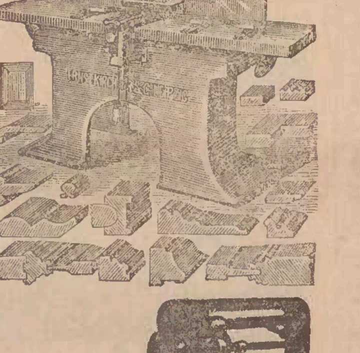

Մասնաճիւղք

ԱԹԷՆՔ, Սոփոկլէս փողոց, 11 [Նախկին Պորսա Աթէնքի]

Կեդրոններ

ՍԵԼԱՆԻԿ, Թոփհանէ Թաղ, ՊԻՐԷՈՆ, Բլիւտոն փող.

Գործակալութիւնք

ՍԵԼԱՆԻԿ | ՄԵՐՍԻՆ | ՊԷՐՈՒԹ | ՊԱՂՏԱ
ԻԶՄԻՐ | ՀԱԼԷՊ | ԴԱՄԱՍԿՈՍ | ԵԱՖԱ

Քորֆու, Զանդա, Բաղրաս, Քալամադա, Շիրա, Վոլօ, Աղեքսանտրիա, Գահիրէ: 567

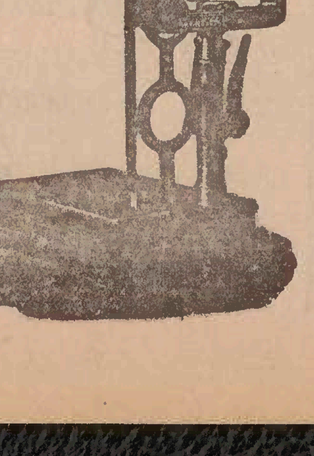

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԱՀԵՐՈՒ

ԺՕՐԺ Ժ. ԲՍԱԼԹԻ ԵՒ ԸՆԿ.

657-659 Բերա, Մեծ Փողոց [illegible] 657-659

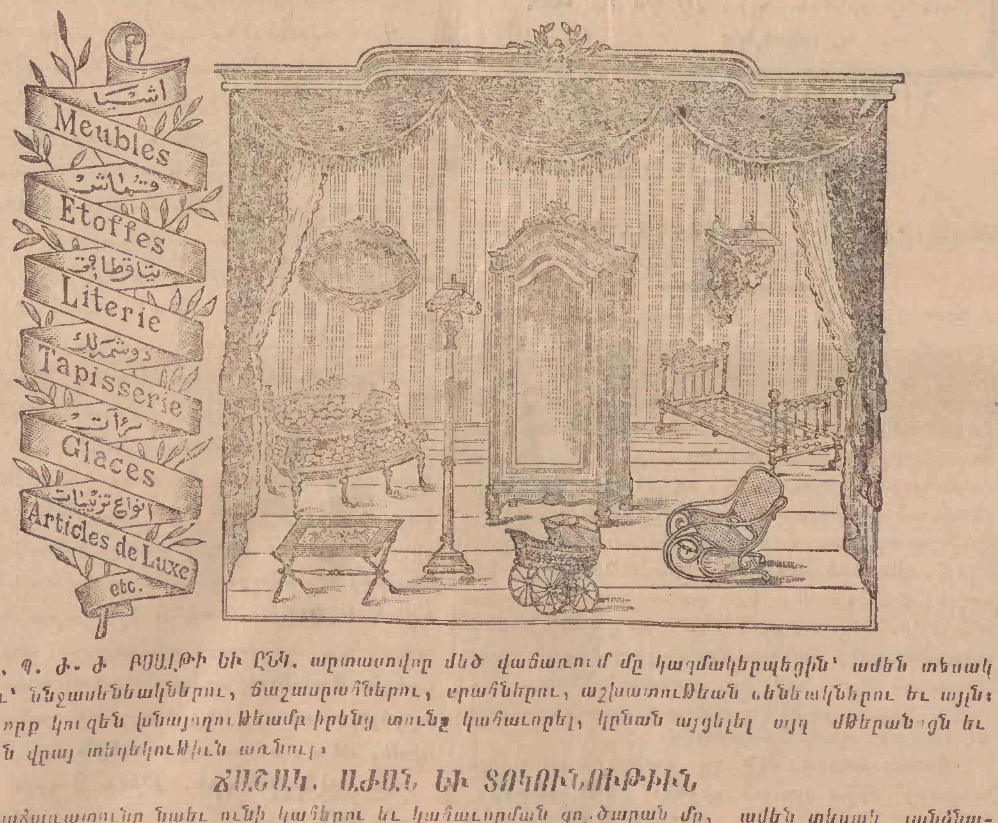

Թ. Պ. Ժ. Ժ. ԲՍԱԼԹԻ ԵՒ ԸՆԿ. արտասովոր մեծ վաճառում մը կազմակերպեցին' ամեն տեսակ կահերու' ննջասենեակներու, ճաշասրահներու, սրահներու, աշխատութեան սենեակներու եւ այլն: Անոնք, որք կուզեն խնայողութեամբ իրենց տունը կահաւորել, կրնան այցելել այդ մթերանոցն եւ գիներուն վրայ տեղեկութիւն առնուլ:

ՃԱՇԱԿ, ԱԺԱՆ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

Վաճառատունը նաեւ ունի կահերու եւ կահաւորման գործարան մը, ամեն տեսակ յանձնարարութեանց համար, զորս կը գործադրէ [illegible]: Կարճ միջոցի մէջ կը անձնուին թէ' մայրաքաղաքիս եւ թէ գաւառաց համար:

COMP. [illegible] RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 2/14 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի:
Գշ. 3/15 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 4/16 Սուրհանդակ դէպի Փորթ-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին:
Դշ. 4/16 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին:
Եշ. 5/17 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի:
Ուր. 6/18 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ Նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին:

ԱԶԴ. — Սեպտեմբեր 3/15, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիփօլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բօր-Սայիտ գացող շոգենաւին 533

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

[illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Պոթնիա	4531
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Աղլաս	2393
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիատա	1899
Ալէբբօ	2143	Մորոքքօ	1855
Քէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գազալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Չ. ՃՕԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսիատիս խան, թիւ 401
Ղալաթիա 571

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ